

KA,
CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

Banka.

paszte.
AL.
nuo 9 iki 12 ryte.
2. Market Str.
kes-Bare, Pa.

JM

isos

KELIU į visas
szimus kiek-
ir pigei.
rimam ban-
odą.
LPHIA, PA.

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 45.

Plymouth, Pa., d. 11 Lapkritys (November) 1903 m.

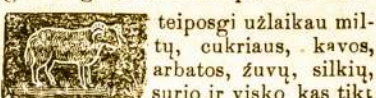
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

Mėsinyčia
Marcin i Antoni Szarejki,

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, versieną, jautieną, avincieną, kumpiai švieži rukyti, desrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkų, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

P. F. Roski,

Didelė krautuvė moteriszkų aprėdalų ir skrybėlių. Turime didelę daugybę į madą plaučių, putrų, jakų, skrybėlių ir visokių aprėdalų dėl moterų, merginų ir vaikų. Prekės preiunamos o tavoras šviežias ir geras dėl palengvinimo svečiam paėmėme lietuviszką merginą. Meilingai įpraszo me į mūsų krautuvę broli s lietuvius atsilankyti.

P. F. ROSKI,
106 E. Main St.
Plymouth, Pa.

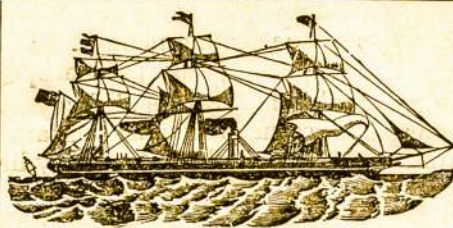
ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.

Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.

Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius ir literatizskas komitetas
Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.

Czia gausi pigiansias laivakortes ir pigiai nusisų pinigų į visas svieto dalis.

Ar norite užlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra?
Ar galva plika? Ar ant veido yra papuezkai?
Ar norite gaut gerą rodą kaip išgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt.

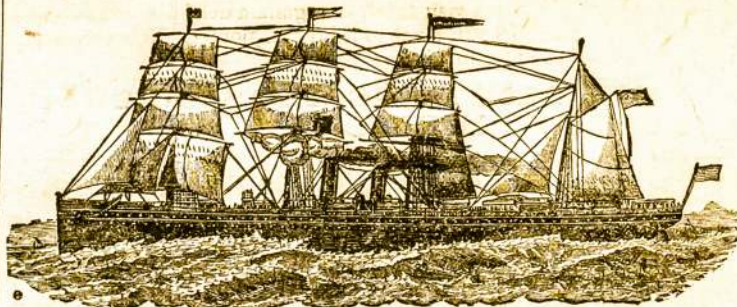
Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartoją po tuom vardu gyduoles karalei, ciosoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teposgi gal vartoti ir darbininkiszka klesia žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus užlaikyti, o teposgi ir isz daugel kitų priezasezių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didziausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norētu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraso trumpai ir aiszkliai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu užgarbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau azentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinczius dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbacijos. Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetėlių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis

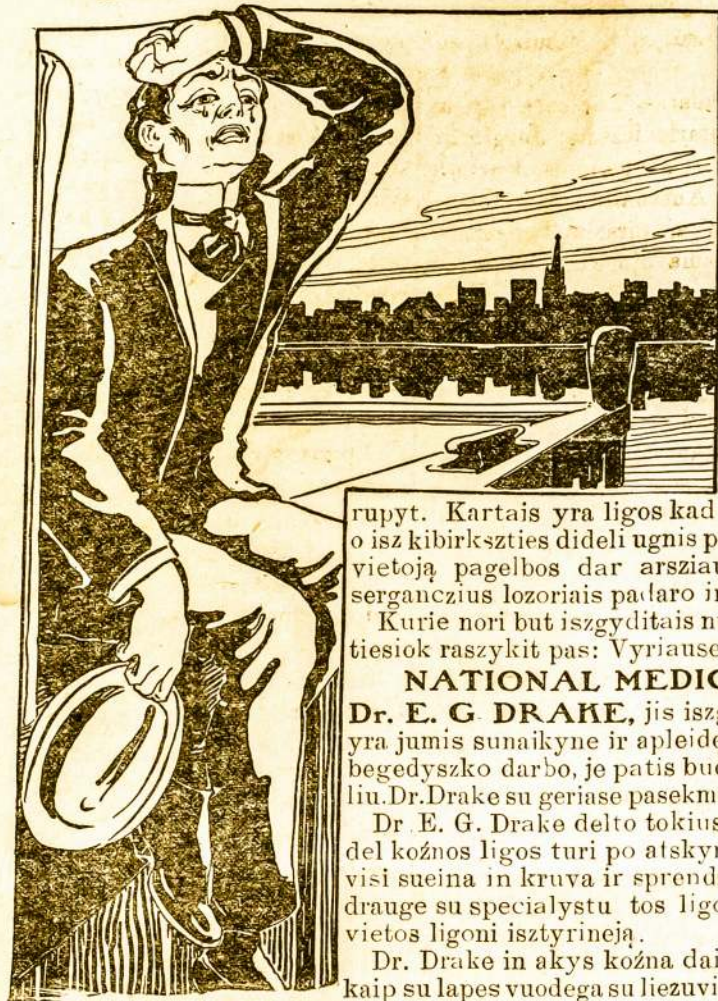
Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Daugiau kaip 30 metus iszmegetintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgėlos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Temykit!
Praszau visų pažystamų ir frentų kad ateitų pamatyti mano naują sztorą drapanų kur asz turu puikiausiu drapanų, skribėlių, czeverytkų ir visokių mažmozių didziauseme pasirinkime. Kas neužganėdintas isz pirkinio tam sugražinu pinigus. Prosiname davanai per visa meta. Viena preke.
L. Freedman,
N. E. Cor. 4-th and S. str.
Philadelphia, Pa.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.
Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nu 7 iki 9 ryto,
nu 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nu 6 iki 8 vakaro.
Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyvos (moteris palage) ir su teikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Kożnas Gali But Laimingū.

**TURTAI IR GROŽYBES
PER NIEK, JEIGO ESI NE-
SVEIKAS; NES SVEIKATA
DIZIAUSIE YRA LAIME,
PASTOT LAIMINGU IR
SVEIKU JEI NORI, TAI
PERSKAITYK DEL SAVO
NAUDOS.**

000000

Druti ir sveiki žmonės yra laimingi, nuštoja sveikata niekur netur linksmybes. Sveikata yra brangiausias daiktas pasaulyje, kurios ant nieko negalima mainyti. Idant but sveiku, reike paczem apsi-

rūpyt. Kartais yra ligos kad menki daktarai negali išgydyt, o iš kibirkštis dideli ugnis pasidaro, neiszmanelei daktarai, vietoj pagelbos dar arsziau padaro, kad turetū ka gydyt, serganczius lozorais padaro ir be laiko nustume in graba.

Kurie nori but išgydita is nuo visokiu ir užsisenejusiu ligu, tiesiok raszykit pas: Vyriause Directoriu ir Vadova

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION

Dr. E. G. DRAKE, jis išgydis ir tada kaip kiti daktarai yra jumis sunaikyne ir apleide rankas pakratydam, nuo savo begedyszko darbo, je patis budami priezasczia didesniu sopuliu. Dr. Drake su geriause pasekme visas ir apleistas ligas išgydo.

Dr. E. G. Drake delto tokius didelius darbus atlieka, kad del kožnos ligos turi po atskyrą specialistą ir pagal reikalą visi sueina in kruva ir sprendžia liga su visais specialistais, drauge su specialistu tos ligos pagal apraszyma arba ant vietos ligoni ištyrineja.

Dr. Drake in akys kožna daigta pasako, ne kaip palaižunai kaip su lapes vuodega su liezuviu suka idant serganti apkvailyt palaižunyste užganedyt, Dr. Drake reikalaujantiems sveikata suteike; per savo augszta moksla medecinos. Kokios tik ligos gali atsirast ir reikalavymai nuo daktaru, ats szaukite o pilnai busite užganedyti ir dekingi, isz daugel pora gromatu paduodam apie tikrybe.

Center Rutland, Vt., Sep. 19, 03.

Geradejingas Dr. Drake,

Kad buczian pirmiaus skaites laikraszczius, bucze daug piningu suzedyjus ka ant daktaru esu iszdaves, bet kaip perskaicziu apgarsinyma Dr. E. G. Drake National Medical Association, ir prasziau kad darytu mau pagelba jei galima- tad kaip t k apturejau gyduoles ir benaudodamas jas likau- si visai sveikas; uz tai esu dekingas uz savo sveikata gero linkedams **ANDRIUS DUVEIGA**.

Box 15, Center Rutland, Vt.

Szintus gromatu su podekavonems turime ant ranku, nes visu sutalpit negalima delei stokumo vietos. Paprastoms dienoms del lgoniu priemimas atidarytas nuo 10 val. isz ryto iki 5 val. popiet. Nedelioms nuo 10 iki 1 valandai po piet. gromatas raszykit lietuviszkai ant szio adreso:

Dr. E. G. DRAKE, National Medical Association,
34 WEST 26 ST., NEW YORK.

Gelb tantis Elektrinis diržas.

Isz gydo saugela, nauralgija, galvos skaudima, zarnu sugedima, plaucziu ir inkstu sugedima, dieglio, sztyvumo stronu, kroniszku ligu, nerviszkumo, atszalinio kojy, nemiegojimo, slobnumo, skaudėjimo viduriu, karszcziu galvoje, iszmetymo papuc/kais. Preke \$1.00. Piningus galite siusti money order ar registravotose gromatose ir gausite puiku dirza su instrukcijom kaipvartoti lietuviszkoi kalboi.

Adresas:

Zaruba & Durish,

Dept. VI. 309 N. 4th st. Clarksburg, W. Va.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga del lietuviu isz viso miesto. Prilaikau visokius gerymus, kaip to: Alq, Arielka, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunceziu pinigus į visas dalis zvioto. Pardadu laivakortes ant visu liniju. Apart to du kiekvienam prieteliszka rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia.**

LUZERNE, LUZ. Co. PA.

PLYMOUTH

NATIONAL BANK.

6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVERSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padetu pinigų. Bus iszmoketa ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei uztikrinta uzędiszka banka.

Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Telephone 2292 Williamsburg.

A. W. Zaliauckas,

Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
227 Berry st. Brooklyn, N.Y.

Tarpe Grand ir N. 2-nd str.

Laidoja mirusius ant visokiu kapiniu; baleamavoją ir sprėdo lavonus iki idėjimo į grabą; parsamdo karjetas veetovoms, krikesztynoms ir pasivažinėjimui pigiaus negu kiter.

Lietuviatiez New Yorko, Jersey City, Maehbet ir apjellinkės atsiszaukite teleponu lietuviszkai, o busite užganėdinti visame.

Lietuviszka karczema B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientarcziaz ne pamirzkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communication strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS

Jurgio Rekaus,

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.

Geriause užeiga del lietuviu isz viso miesto. Prilaikau visokius gerymus, kaip to: Alq, Arielka, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Didelis iszpardavimas jau pasidėjo. Viskas turi buti iszparduoti del stokos vietos zieminiam tavorui, teipgi darome naujus ir taisome, nepamirszkite vietos.

PERŽVALGA.

„Ukininko“ redakcija pranesza jog laikraštis „Naujie nos“ po Naujų Metų jau nebeiszeidinės. Teipgi „U-ke“ pranesza, jog Lietuvoje, seneni kunigai, k. a. Rozalyme į vedę į praktiką spaviedojimo žmonių per teleponą isz klebonijos.

— Isz Petropilės pranesza, jog 18 spalinio vietinė „Lietuvių labdaringa draugystė“ kelė teatralizšką vakarą, ant kurio buvo perstatyτος dvi komedijos: „Dėdė atvažiavo“ ir „Kaminorius ir maluninkas“ vers-ta isz maskoliszko p. Zubrzickio, o muzika pritaikinta p. Piotrovskio. Visas pelnas nuo viposinos — vietiniams netur-ciziams mokslaeiviams.

— Raszo isz Petropilės prof. Ed. Volteris, jog susivažiavi-mas mokytų kalbžinių (filiologų), kur apart visų slaviszky tautų, bus ir lietuviai, — ta-po galutinai nuspręstas atlikti ateinancziame (1904) mete nuo 30 rugpiuczio iki 10 rugsėjo pagal seną skaitlių. Sako, bus pakviesti apie 600 mokslinczių isz Austrijos, Germanijos ir Rosijos; tarpe jų busia apie 40—50 lituanistų ir latuanistų. 14 spalinio jau buvo vienas susirinkimas tarmių komiteto.

— Spaudos klausimas dar nezinoma kada bus iszrisztas.

— „Žvaigždė“ koresponden-cijoje isz Lietuvos (Pilviszkiai) pranesza, jog nesenei pagrįžęs isz isztrėmimo D-ras Matulai-tis vėl buvo užpultas per žan-darus, kurie padarė pas jį kra-tą. Priežastis to, tai, anot „Ž.“ d-ras Grinevyczius ir jo szali-ninkas kun. Bridzius, kuriuo du — vienas užvydedamas, kaipo daktaras praktikoje, ki-tas nužvelgdamas Matulaitį „bedieviu“ labai norėjo juom nusikratyti ir pasikvietė į tal-ką žandarui!...

— „Dziennik Chik.“ praneszdamas apie lietuviszką pa-rapiją St. Louis, Mo., sako, jog

kun. Masziotas praloszė bylą su parapijonais ir gavo nuos-prėdį nuo popiežinės delegaci-jos Washington, aplėisti baž-nyczyią kuogreicziausiai, bet k. Masziotas visai ir nemislyja to daryti. Jo apginėjas apelia-vojo į valstijų sudą ir isz tos priežasties, dar sako, bažny-czia paliks Maszioto rankose iki 11 sausio 1904 m.

Isz Peterburgo.

Žieminio sezono lietuvisz-kųjų vakarusų serija prasi-dėjo 27-IX įrengtu vakaru su perstatymu komedijų „Žilė galvon velnias vuodegon“ ir „Velnias spąstuose“. Žmonių į vakaruszką susirinko abeju-tiszskai, vienok, neparduotų bi-lietų liko gana daug. Bilietų prekės, nuo 1 rub. iki 5 r., lie-tuviams pasirodė peraugsztos, ir prie pirmos komedijos loszimo salionas buvo dar tuszto-kas. Vėliaus pradėjo rinktis studentai ir „panos-szokikės“, kurių susiėjo apszcziai. Lietu-vių, kurie dažniausiai tik „ant komedijų“ pavėpsoti ateina, buvo mažai. „Szokikės“ ir studentai, kurie už įėjimą mo-kėjo tik po 50 kap. zinoma, buvo — daugiausiai svetim-taucziai — gudai, armėnai, gru-zinai ir kit., leškų nedaug. Po komedijų ir poros deklia-macijų, gana silpnai atliktų, jau-nimas guviai griebėsi prie szo-kių. Prie szokių „serpantių“ ir „konfetti“, galima buvo naudotis ir isz „Amuro žižu-nės“, kuri „Don-Juanams“ sziek tiek delmonus pakrato. Keletas jaunesnių studentelių apszcziai apsiszlakstė su „pa-linksminanczia rasele“ buvo užtraukę „Gaud-amus“, vie-nok tapo umai sudrausti. Sa-vitarpinės pagelbos draugijai, sutaisiusiai szią vakaruszką vargiai liks koks 100 rub. gry-no pelno.

RoLę Morkaus Garszvos lo-szė J. Vaicziulis, Povylo Skam-bio — J. Szimelis, Mortos —

p-na Jurgelionytė, Rozalijos — p-na Blovieszcziunytė, Silvu-ko — Jasudis.

Komedijoj’ „Velnias spą-stuose“: rolę Tupio loszė A. Valdemaras, Tupienės — p-na K. Butarleviczitė, Jurgio Ži-burio — Jurgelionis, Burbulo — V. Autanaitis, Szmuilos — J. Zauka, pirszlio J. Petrulis. Dekliamavojo Jurgelionis su sesere.

Nors afiszas ir programas daleido atspausti vien tik gu-diszkoje kalboje, bet vis gi vertėjo jas iszkabinėti ant gat-vių kampu, butų daugiaus sveczių susirinkę į vakaruszką.

18-X tam pacziam Pavlovo’s salione Labdariszkoji draugija taiso vakaruszką (arba, kaip pasakya bilietuose „gužynę“) su pastatymu operetkos „Ka-minorius ir Malunininkas“ ir kom. „Dėdė atvažiavo“, abi-dvi verstos isz lenkiszko p. J. Stepulionytės. Bilietai nuo 1 r. 10 k. iki 5 r. 10 k.

Dievogala.

Paplitus „Dirvos-Žinyno“ iszleistuvės cirkuliarams tarp lietuvių Gudijos gilumoj’ dau-gelis isz-siraszo ir skaito tą lie-tuviszkąjį laikraštį. Geisti-na butų, idant ir kitų laikrasz-czių iszleistuvės paplatintų pa-naszis cirkuliarus, nes lie-tuviai Maskolijos gilumoje apie lietuviszkus laikraszczius mažai ką tebenumano. —

Liberolis.

Isz Lietuvos.

Krakiai, Kauno gub.

Rugpiuczio 14 dieną į Kra-kių kliosztorių mėgino įsilauž-ti vagilei arba plėszikai, kurie dar nesumigus zokoninkėms pradėjo apie langus brazdin-tis. Perdėtinė tai iszgirdusi, priėjusi prie lango klausė: kas czia ir ko nori? Vagilei isz-muszė langą ir pagavę ją už sprando norėjo laukan iszsi-traukti, bet negalėjo, nes kitos

zokoninkės ant szauksmo at-bėgusios už kojų sulaike; ki-tos-gi tuomtarpu pradėjo var-pus traukti, o kitos vėl tarnus budinti. Vagilei turėjo pra-siszalinti nieko nepeszę, vie-nok paskiaus į porą sąvaiczių tacziaus nugriebe porą gerų arklių ir nuskambėjo savo ke-liais. Zokoninkės iki sziol tikėjo savo maldų galybei ir menkai dabojo arklidę. Da-bar, vienok, bijodamos, kad ir jų per langus neisztrauktų bent vieną, pastatė jautrią sar-gybą, net ir po langais, su szvilpyne ir buriu szunų.

Mieroniszkių kaime pavogė porą arklių su dviem vežimais. Vienas arklis buvo ukininko Vazgio, o kitas Kuprio; veži-mai Juknos ir Satkauskio. Juos apvogė 15 rugsėjo.

Rugsėjo 28 d. pradėjo jau szalti ir tai pusėtinai. 39 die-ną smagei paszalo ir pusėtinai prisnigo, teip, kad galima su szlajoms szliaužti. Teip anks-tybo suiego pas mus nuo senei nebuvo. *Zok. Sargas.*

Svédasai, Aukmergės pav. Kauno gub.

Pravažiudamas pro szalį szito miestelio, ir sustojęs pa-siganyti arklių, nuėjau biskį pasivaikszczioti. Tai buvo nedeldienis, ir žmonės skubi-nai bėgo į bažnyczyią, kur po miszių, kunigas įlipio sakyti pa-mokslą. Asz teip gi įėjau į vidų. Jau kaip pamacziau kunigą įlipusį į sakyklą, tuo-jaus pažinau koks jis yra pie-muo savo avelių: pilvas isz-temptas, — net ant pat nosies lipantis, — su baisia, viską pa-niekinanczia iszžiura, zvalgės ant tų susirinkusių praszio kėlių, mėtydamas Jupiterio žaibus, nors rodos jau tų ir ne buvo ant ko, kadagi vargszai klausytojai ir teip dreba, gir-dedami isz kunigo lupų vietoj suraminimo — prakeikimus. Tai buvo altaristas, kun. Szap-palas! Nedovanai eina paska-las apielinkėse, jog Svėd isų

kunigai labai gina czystatą. Bet-gi ir gina! Visas guodotino kunigužio pamokslas, buvo nuolatinė szneka apie mergeles, jog nę sznekët, nę eit, nę dirbt, nę szokt, nę dainuot, zodziu nę vieno žingsnio ne valia vaikiniui su mergina peržengt ir nę vienos minutės kruvoj but! Ką mislijo tuomlaik vargszės mergelės ir žaliukai vaikinai, tai sunku buvo numanyt. Asz-gi, po tokių drausmių laukiau, ką czia „tėvelis“ duos savo „vaikams“, vietoj uždraustuųjų smagumų, ir girđziu: „klausykite miszių, pasninkaukit, — tad nerupės jums mergos“!... Po pamokslu, žmonės iszsiszkirstė apsiniaukę ir nuliudę, be jokios vilties iszganymo. Pamislyjau sau: czia yra dizečiai iszsiplatinus girtuoklystę! ir neapsirikau: kur tik žengiau, tę macziau karcziamas prikimszta, isz kurių veržės vyrai ir vaikinai svyrudami ir su kyszanczioms bonkutėms baltakės isz užanczių. Linksminos nebagai nors dabar: po smerties vis prakeikti! Paklausiau vieno pažistamo: „Ar jūs czion niekuomet nesusirenkate padainuoti“? Jis labai nusistebėjo isz mano užklausimo, paskui patylėjęs atsakė: — Tamista mislyji, kad mums valia butų, mes nesueitumem? O, mes pataikytumem pasilinksmint! Bet sergėk Dieve, dasizintų Rimsza ir danesztų kun. Szapalui, tai tada netiktai taptum nubruktas nuo klausinyczios, bet dar reiktų nedėldieniais, su maiszu ant galvos prie bažnyczios durių sedėt!“... Su gėla szirdies iszvažiavau isz Svėdasų, apmislydamas apie nelaimiogus vientauczius, kurie kaszin dar kaip ilgai turės skursti tamsybėje, turėdami tokius kulturneszcius. Giedoriams Svėdasų pagyrimas! Labai puikiai gieda!...

Atgaja.

Nuo dr-tės „Auszrelė“. Kauno gub.

Mūsų draugystė gyvuojanti jau ketvirtas metas auga skaitliuje sąnarių ir varo savo agitaciją labai pasekmingai. Szjmet prisiraszė 5 nauji sąnariai (kiek-gi isz viso? Red.). Mūsų draugystės mieris: platint tarp žmonių kiekviszko turinio knygas ir rasztus, agitavot gyvu zodziu, rengt naminiai spektakliai ir abelnai viskas daryt, kas tiktai atsinesza prie žmonių apszvietimo. Mes nepriimam į draugystę aplam, bet isztiriam kiekvieną busiantį sąnarį lyg paskutinio jo žingsnio. Jokių įstatų ant rasztų neturim. Ant galo, turim praneszti, mūsų draugystės organizatoriui — p. Bevardžiui, prasiszalinusiam į užrubę ir nenorincziam mums praneszti savo vietos buvimo, — jog mes rengiam visotiną metinį susirinkimą ir norėtumem szj tą naują į mūsų programą įvesti. Tai gi, jeigu klius Tamistai į rankas szis mus atsiszaukimas, bene teiksitės mums duoti savo anraszto: mes norėtumem szio bei to nuo Tamistos pasiteirauti.

„Auszrelės“ Komitetas.

Politiszkos žinios. Suvienyotos Valstijos.

Reikalai Panamos kanalo gavo netikėtą pakraipą. Negalėdamos nupirkti nuo Kolumbijos už pinigų, Suvienyotos Valstijos rado kitą kelią. Susitarė su revoliucionieriais, kurie jau po keletą sykių bandė atsiskirt nuo Kolumbijos, prizadėjo jiems pagelbą ir sztai vieną gražią dieną, Panama apskelbė savo neprigulmystę. Kolumbija prasitrankė su savo kariumene, o Suvienyotos Valstijos iszsodinę savo marininkus, pripažino revoliucioniszką valdžią, apstatė krantus laivais ir revoliucija užsibaigė be kraujo praliejimo. Tik laivas Kolumbijos Bogota pa-

leido porą szuvių į miestą Colton, priesz ką Suvienyotų Valstijų pasiuntinys pakėlė protestą. Dabar Kolumbija negal daryt nieko priesz Panamą, nes sausa žeme negal prieiti per kalnus, ant marių gina Suvienyotos Valstijos ir noroms nenoroms turės pripažinti faktą. Tokiu budu Suvienyotos Valstijos umu laiku įgys kanalą kurio teip ilgai troszko ir niekaip negalėjo įgyti.

Vokietija.

Wiesbadene atsilankė maskolizskas caras, kur susitiko su Vokietijos kaizeriu. Laik raszcziai pilni aizszkinimų pras mės to susirinkimo valdonų. Permato naują susiriszimą, galinti permainyti politiszkus prietikius. Amerikonai ne be priezasties mena, jog maskoliai tariasi su vokiecziais kariaut prieszai Suvienyotos Valstijos, kurių ilgos rankos ir neaprubėzuotas apetitas siekia tolymiausių žemės pakranczių ir susiduria su apetitu Europos vieszpatysczijų. Negana to, jog apglėbė Pietinę Ameriką, neįleisdama europieczijų, bet dar padarė tarybas su Kiniais apie Mandzuriją, nusiuntė laivus į Turkijos pakranczius, užvertė pasaulę savo pirkiniais, apsigynus pati nuo svetimos pirklystės augsztais muitais. Labai galimas daigtas, jog Vokietija su Maskolija susijungs arcziaus dėl sustabdymo Suvienyotų Valstijų žingsnių.

Maskolija.

Slėgimas tantų po valdžia dviagalvio erelio nę kiek nesimažina, rodos dar eina asztryn. Apsidirbęs su finais, Pleve atkreipė savo nuožmią akį ant armėnų, kuriems atėmė mokyklas, konfiskavojo turtus ir vaikus liepė siųsti į maskolizskas valdzios mokyklas. Iniszimas armėnų neiszpasakytas. Po visą krasztą buvo rengiami mitingai, protestai, demonstracijos priesz maskolių valdžią.

Armėnijos arcivyskupas iszkeikė vieszai carą. Po ilgam pamokslui, kuriame iszrodė visas maskolių valdzios sznybes sulygindamas juos su turkais, arcivyskupas iszkėlęs ranką apreiszškė prakeikimą carui jo giminei ir valdžiai: „Te buna prakeiktas caras, jo vaikai ir giminė. Tegul teisingas Dievas atlygina nuožmiam despotui, szventvagyzkam pleszikui bažnyczijų. Dieve prakeik carą!“ Jam paibaigus puolė ant kelių visi susirinkusieji szaukdami: „Te buna prakeiktas caras, jo vaikai ir giminė“. Nesunku įspėti, jog tuojaus įsveržė bažnyczią kazokai su nagai-koms, kapodami žmones; arcivyskupą suėmė ir pasodino į kalėjimą.

Varszavoje, pagal Vokietijos laikraszczius kilo kruvina musztynė tarp žydų ir policijos laike rinkimo rekrutų. Sužeista buvo į 40 žmonių isz abiejų pusių, kurių keletas apturėjo mirtinas zaizdas.

Rytinė Azija.

Telegrapapas paduoda žinią, jog Maskolija su Japonija susitaikė, ir tokiu budu karės negalima tikėtis. Tai karei pasipriezinę Anglija su Prancuzija, kuriodvi susitarę ne skolint Maskolijai pinigų. O reikia žinoti, jog abi vieszpatystės, kaip Japonija teip ir Maskolija kenzia finansiszką perluzį ir be pinigiszkos pagelbos negal nieko daryti.

Dalis darbu.

New York, N. Y. Virszininkas unijos „Brigde ant Structural Iron Workers of Am.“ — Buchanan, apszaukė visuotiną budavotojų straiką, į kurią įtraukia 40,000 darbininkų.

St. Louis, Mo. 800 darbininkų prigulinczių prie „Protective Union“ ir dirbanczių prie statymo namų sutraikavo,

mėnijos arcivyskupas ke vieszai carą. Po to nokslui, kuriame isis maskolių valdžios susulygindamas juos su s, arcivyskupas isie kę apreiszkę prakėi ni jo giminei ir vald buna prakeiktas caras ai ir giminė. Tegul as Dievas atlygina tu n despotui, szventraplėsziui bažnyčiai, ir rakeik carą!" Jan us puolė ant kelių vis kasiejie szaukdami:

prakeiktas caras, jo r giminė". Nesuini jog tuojuas juvėzių kazokai su dag , kapodami žmones, ir pą suėmė ir pasidė mą.

szsavoj, pagal Vokiet szezius kilo kruvynė tarp žydų ir pė ke rinkimo rekrutų buvo į 49 žmonių pusių, kurių kė mirtinas žaizdas.

Rytinė Azija.

grapas paduoda r skolija su Japonija ir tokiu budu ir ta tikėtis. Tai be zinę Anglija su Pa kuriodvi susitarę Maskolijai pinigų. noti, jog abi vėpa kaip Japonija tept ja kenczia finansini ir be pinigiskos p egal nieko daryti.

lis darbu.

York, N.Y. Vė unijos „Brigade of Iron Workers of Buchanan, apszau budavotojų strai ukia 40,000 dani

s, Mo. 800 dar ulinezių prie „Fon" ir dirbantio namų sustrairai

reikalaudami, kad kompanija praszalintų visus neprigulincius į uniją.

Shamokin, Pa. Pennsylvanijos geležinkelių darbininkai apszaukė visuotiną straiką.

Pottsville, Pa. Czion kompanijos uždare 44 kasykles ant sąvaitės, idant pakelti anglių prekę.

Cook, Ill. Visos czionysztės plytnyczios tapo ant žiemos uždarytos ir 1,400 darbininkų neteko darbo.

Jeffersonville, Ind. Dirbtvėse „American Car and Foundry Co." vėl prasidėjo darbai, kur buvo sustoję prieš septynias sąvaites atgal. 700 darbininkų gaus darbą.

Butte, Mont. Uždaryta vietinė vario kasyklė, kur 20,000 darbininkų neteko darbo. 7000 darbininkų vaiks czioja po gatves neturėdami nė užsiėmimo, nė valgio. Menama, kad isz tokios bedarbės, gali pakilti badas ir sumiszimai. **Great Falls ir Anacanda, Mo.** Uždaryta tapo daug malunų ir taukiny czijų, kur tapo iszmesta ant gatvės 3000 darbininkų — be kėsnio duonos.

Chicago, Ill. 2000 darbininkų, plieno dirbtuvių kompanija praszalino nuo darbo, kurių daugiausiai buvo lenkai ir keletas lietuvių.

Trinidad, Co. Czion užgimė kalnakasių straikas. Kompanijos skubinai parsitraukė policiją, su kurios pagalba renka ir stato į darbą skebus.

Telluride, Co. Czion naitinėse kasyklėse teipgi darbininkai sustraikavo, reikalaudami žmoniszkėsnio pasielgimo isz darbavių pusės.

Isz Amerikos.

Unijų seimas. Boston, Mass., 9 lapkriczio atsidarė visų Suvienytų Valsztijų darbininkų, — „American

Federation of Labor", seimas ant kurio apart prezidentų Samuel Gompers ir John Mitchell, susivažiavo 475 delegatai, turinti apie 17,000 balsų. Iszrisztas bus svarbiausias klausimas: ar darbininkai turi imt politikoje dalyvumą, ar ne? Didesnė pusė darbininkų yra prielankiais dalyvavimui ir tai socialistų partijoj. Ką Mitchellis pasakys, tai nežinia, bet tik jis tam bus priežingus, kadagi per paskutinius metus jis rėmė republikonus, o socialistus niekino.

Anarkistai neiszteisinami.

Kada New Yorke tapo areztavotas anarkistas J. Turner, tai szis pasisamdė apgyneį ir pats padavė atsiszaukimą prieš tiesę, kad anarkistai neturi but užkabinėjami, nes esą ne politikieriai tik pasekėjai nekurius tikėjimiszkos sektos, pagal to, Amerikoje, szalyje liuosybės, tikėjimai neturi but persekinėjami. Ant to tiesdarys H. O. Pentacost atsakydamas užklausę: — „ant kokių teorių anarkistai remiasi, kaip tikėjimiszka sekta?" Ir kad to nebuvo darodyta, tai iszdavė nuosprendį anarkistus gaudyt. J. Turner dabar randasi ant Ellis Island, ir jis, sako, kad atsiszauks į Vashingtoną, isz kur butinai tikisi gaut apteisinimą.

Kaskonori gaut, tai vist teip daro.

Anglų laikraszcziai pranzszazias, jog Mitchellis butinai norjs atsisakyt nuo virszininkavimo ant kalnakasių unijos ir rinkimuose po Naujų Metų vieszai atsisakysias. Bet kadagi iki to laiko jau visa maszinerija bus sutaisyta ant jo vardo, tai toks trumpame laike atsisakymas iszeis tik jam ant naudos ir, zinoma, kad jis vėl taps iszrinktas, neva budamas per nevalę priverstas „paukauti" savę dėl darbininkų.

Nulineziavo baltą. Brinkley, Ark., susirinkusi minia isztraukė isz kalėjimo nekuri Cadle, užmuszėję policmono, ir nulinezavo, pirmiaus perszovę keturis syk, pakorė.

Beprocziams dantis trauko. Kansas City, Mo., czion tapo atidengta biau rūš pasielgimai beprotnamyje su beprocziais, kuriems prižiurėtojai bausdami už jų szelimą daro visokias kanczias, o vienai moterei isztraukė visus dantis.

Pasiutimas — vardan civilizacijos. Jau senei zinomu yra, kaip gyvuliskzai pasielgia universitetų studentai su naujai įstojusiais mokiniais, kuriuos „įszvėsdami", dažnai paguldo į ligonbutį. Sztai dabar, Baltimoreje, prie tokių „įszventimų" tapo užmusztas studentas Martinas Loew, mokinyš Maryland universteto, dantistų departamente, paeinantis isz Silezijos, Germanijos. Jį rado negyvą jo paties kambaryje, bet sako, jog neveizint į tą jis pasimirė nuo „įszventimų".

Vogė reikale. Philadelphiajos moterių ligonbutyje, tapo pritverta viena mergina, ligonių prižiurėtoja bevagiant isz ligonbuoczio izdo. Ji buvo sucziupusi apie \$400, ir sakė jog jai tie pinigai buvę labai reikalingi užmokejimui dantistui už užtaisymą auksu dantų, kurie isztrupėję, labai biau rūnę jos dailų veidą. Neveizint į tą iszteisinimą, tapo nugabenta į kalėjimą.

Laimingi dvynukai. Eldora, Ia., czion gyvena dvi seseri Perriu — dvyniai, kurios jau turi 92 metus ir dar jaucziasi pusėtinai gerai. Retai tokių laimingų dvynių!

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Vietinė kuopa S.L.A. „ant bertaininio susirinkimo, užmanė pada-

ryti po kalėdų tautiszką koncertą, ant kurio menama daug ką naujo dėl lietuvių naudos perstatyt. Lietuviai, o ypatinagai Susivienyjimo sąnariai jau nuo senei geidauja turēt kokią linksmą tantiszką iszskilmę. Koncertą, kurį kuopa užmanė parengti, dar Waterbury'o lietuvių nesą turėję. Pagal rengėjų manymą busę szvečių isz visų apielinkių. Iki sziol abelnai tarp visos Amerikos lietuvių tankiausiai yra rengiami ir placziai garsinami, teip vadinami: „dideli" ir „iszskilmingi" baliai. Bet szįdien daugumas lietuvių pradeda matyti, kad tie „iszskilmingi" baliai toline užtektini dėl mandagaus lietuvių pasilinksminimo. Ant koncertų ir prakalbų galima net tik dailiai pasilinksmiti, bet ir dar daug pasimokinti. Pas žmones apszviestusnius, baliai nesivadina pilnu ir atsakan cziu pasilinksminimu. Ir kokia gi gali but linksmybė, vien tik prie baro, kur tą pat, juk žmonės mato ir kiekvienoje net prasziausioje karcziamoje.

— Spalnio 18 d. buvo czion laidotuvės K. Stasaitienės, kuri neva buk buvus bedievė, bet kun. Saurusaitis, kaip per pamokslą pasakė, kad „jis pats prie smerties gerai ją pritaęs", todėl visa bedievytė tapo kaip su ranka atimta. Per pamokslą, privedė didelį stebuklą, kuris neperseniai atsitikęs (tik gaila, kad nepasakė kada ir kur). Buvę teip: vienas bedievis, kada tik matydavęs prie vežamo velionio kunigą giedant, sakydavęs, kad tai asilai bliuja. Užtai gi, po jo myriui, kada jį lydėjo, atsiradęs asilas ir bėgiodamas aplinkui, be perstojimo, teip, kaip ir kunigas, rėkęs. Isz to stebuklo, per kunigą iszmislyto, žmonės dar ir szįdien gardziai pasijuokia. *Bažnytinis.*

Wilkes Barre, Pa. 3 d. lapkriczio, kaip paprastai die-

na rinkimų (election) visokių valdžios urėdninkų. Vaiksz cziodamas gali matyt kaip žmonės bėgineja, triusias—net suszilę; vieni patį atidavę balsus už republikonus, bėga jieszkot savo draugų ir pažįstamų ir suradę tempia už apikaklių ir skverny, kad ir tiejie cūy ir padarytų tą patį ką ir jie padarė, kiti vėl ant kampų atsistoję szaukia „už demokratų broliai—už demokratų!“ Tę gali matyti visokių ir girtų ir blaivų (paskutinių mažiaus), ir lenkų ir lietuvių, ir kalnakasių ir szejp jau darbininkų. Szejp jau žmonėms tamsucziams, tai jau nėra ko ir padyvyt: tie dar nebuvo spardyti nė szaudyti nuo republikonų nė demokratų, k.a. po Latimer'o. Bet jau kalnakasiams, tai mažai to, kad — gėda, bet papeikimas ir amžina panieka nuo varguolių luomos!!! Nesenei dar užgijo žaidžiai nuo musztynių su kompanijų samdytais szūnimis, nesenei dar gavo progą užsidirbt dėl prsimaitinimo savęs ir szejmyņų, nesenei iszlyndo isz skolų, ir viską tą užmirszo, kad vis tą buvo gavę isz gerūdėjingų republikonų, kurie kapitalistus po savo sparnais dengia, o juos vargszus szauo, pjudo viens su kitu, stapina badu, žodžiu jokios dėl jų pagailos neparodo, kad tie ir visi iszmirtų, ir sztai: „republikonai broliai—balsuokit už republikonus!“... Gėda už savo brolių darbininką! Szirdis krauju apsipila, matant tokį apgailėtiną tamsumą žmogaus!... Broliai, lietuviai! Gana gaudyt vortinkliai! Jei-gu mes norim tikrai kada nors iszsiluosuot isz kapitalizmo nasrų, tai-gi mes neturim balsuot už kapitalistų tarnus—republikonus ir demokratų, bet vien tik už musų draugus—socialistus!...

A. Czekanavskas.

Meriden, Conn. Kaip marių vilnys vieną kitą varyda-

mos padaro audrą, teip ir musų lietuviszkoje visuomenėje sziuom kartu dedas: juo tolyn, juo daugyn pradeda atbusti isz gilaus tautiszko miego ir kilti darbavimuose—tai aukų rinkime, tai szejp įvairiuose tautiszkuose reikaluose. Bet ant nelaimės, ta labai pageistina judėjimo srovė bet nepa judino musų kempelio lietuvių, kurie nieko ypatingo lyg-sziol dar nepadarė. Rods vietinė D. L. K. Gedimino d-s-tė ir kuopa S.L.A. parengė pradėjusiam mėnesyį prakalbas, ir parsikvietė kun. Žebrij isz New Britain su prakalboms, bet kiek isz to buvo naudos — tai jau Dievui ant garbės! (Bet kiteip, juk tiesą sakant, nebūt nė vienas ir ant prakalbų atėjęs, jei-gu ne kunigą, bet „szliup-tarnį“ ar „bedievių“ but užkviētę,—o czia dar draugystė ne szventu vardu!). Kun. Žebriš visų pirmu prakalbėjęs pasigyrė su mokslu, sakydamas, kad tas, kurs mokslo neturėdamas laiko prakalbas, tai tik draugiją apszmeizia (suprask kunigus). Draugystes nė gyre nė peikė, tik neužganėdintas buvo isz jos neszvento vardo, nors ant galo iszrado, kad Gediminas nors ir nekatalikas, bet buvęs geras ir už mažo tru pucziuko tik ką jau buvęs nebepaliekęs kataliku, net ir apasztalų. Liepė mylēt vyresnius ir dirbt kuosunkiausiai, nes juo sunkiau žmogus dirbęs tuo sveikesnis esąs. Žingeidų, dėlko kunigėlis iszputus pilvui, nuo persivalgymų nekimba prie darbo, bet bėga prie daktarų, kuriems iszmeta szimtus dol., juk galētų visai veltu iszgyt, nuėjęs kokią porą dienų į kasyklas! Apie kuopą S.L.A. nė žodžio neiszsitarė, nors ir ta kuopa prisidėjo rengime prakalbų. Ant galo iszbarėtuos, kurie pavydi turcziams pinigų (isz kur jam ir į galvą tas parėjo, kad bent viens isz klausanczių tą daro!) ir ragino czėdyt pinigėlius ir įsitaisyt

savo bažnytėlę. Tokiu budu, merideniečiai parengę prakalbas tiek pelnė, kiek blakę perkandę. Duok Dieve, kad ant tolesnio laiko pasimokytų kaip daryt, ir kad darydami rupintus apie naudą dėl savęs ir savo tėvynės. *M. Y. Erėlis.*

Elizabeth, N. J. Ant parengtų prakalbų, vietinės Lietuvos Sunų dr. ir man pasitaike į tą laiką pribūt. Žmonių susirinkę buvo neperdaug, ir tie lyg ko nusigandę labai ne drąsiai iszveizėjo, nes buvo gandas, jog visi tapšę arezstavotais per policiją, kadagi vietinis parazitais, nubėgęs apskundė, jog czion busęs susirinkimas anarkistų. Nors sveitainė buvo nusamdžta, bet jos savininkas teip-gi nenorėjo leist daryt prakalbų iki tolei, pakol tautiečiai — Y. Szpokauskas ir J. Orininkaitis neatneszė nuo policijos paliudyjimo. Tas vienok daugelį žmonių nuo prakalbų sulakė, nes davatkos ir plytlaiziai placziai paleido krivules, jog prakalbų nebus. Susirinko vien tik szau nesniejie tautiečiai. P. As tramskas ir p. Dr. Želviene nors žudėjo bet nepribuvo. Visuprim kalbėjo p. V. Ambrozevicius isz Newarko, nurodydamas visą baurumą parazitų ir jų zydberniavimus. Potam deklamavo p. P. Karalienė isz Brooklyn'o — eiles „Kaimynų paszneka“. Tada prabylo p. J. Tareila, S. L. A. prez., isz Waterbury'o; jis placziai užgriebė visokius klausimus ir ragino raszytis kaip prie Susivienyjimo, teip ir prie Tėv. Myl. Dr. Toliaus jis teip-gi pakuteno zydinis, sakydamas, kad jiems zydy smirdantis anodynas geriaus patinka, negu tautiszki reikalai, ir todėl-gi jie pas zydy bėga galvatrukcziais, tuomtarpu kaip nuo tautiszkių susirinkimų slapstosi it žiurkės. Po to kalbėjo p. V. Karalius, isz Brooklyn'o, ragindamas kad lietuviai

rupintusi apie savo ekonomiszką klijimą augsztyņ, griebtųsi pirklystės tverdami kooperatyviszkas draugystes, sindikatų ir tt. Tada vėl deklamavo p. Karalienė ir ant užbaigos dar pratarė kelis žodžius p. Tareila, užklausdamas bene yra kas isz susirinkusių prieszingu toms prakalboms, ir atsiszaukė vienas toks salunų tarnas, kuriam p. Tareila teip dailiai privedžiojo užbarstydamas su pipirais, kad nabagas tamsunėlis susigėdęs muko pro duris.

Matyt kad dar Elizabeth'e tebeviezspatauja tamsybių gadyne, nors tę yra bažnyczia ir 20 karcziamų. Žmonės protiszkaikai labai dar žemai stovi, nežiurint į darbavimąsi keleto pasiszventusių tautiecių. Linkėtina tiems tautieciams nenusiminti ir nenuleisti rankų po pirmo ir antro nepasivedimo. Tas pats buvo keli metai atgal ir Brooklyne, kur kiekvienas geras susirinkimas buvo bandoma iszardyti ir visi gerovės link žingsniai buvo visaip stabdomi, bet sziaudien dalykai jau visai kiteip virto. Patįs kunigai, kurie szaukdavo: „ginkitės nuo neprietelių! zudykit juos—nesigailėdami savo kraujo praliet!...“ sziaudien verkia sakyklose jog nebeturį galybės, kuri lyg Ispanijos Inkvizija jau visai sugriuvo! Jie sėja tamsybę ir fanatizmą ir, tokius vaisius pradeda rinkti. Juk ar tai ne tamsybsėsėjimas, — ant pavyzdžio: kad brooklyniečiai nesenei czion Elizabeth'e loszė tragediją „Keistutis“, tai szv. Juozapo dr. uždėjo savo sąnariams korą, jei kuris tę nueity — apart sznipukų! Juk keno tai darbas, ir po keno įtekme? Kiekvienas gal dasiprotēt!...

J. Naujokas.

Cleveland, Ohio. 25 spalnio, 14 kuopa S.L.A. turėjo savo bertaininį susirinkimą ant kurio užsimokėjo visi savo

rupintusi apie savo ekonominę sąlyką kilimą augštyti, grįžti prie pirklų tverdami komercijatyviskas draugystes, susitikimus ir tt. Tada vel daktaro p. Karalienė ir antrojo p. Tareila, užklausa, ar bene yra kas iš susirinkusių oriesingų toms prakalboms atsizsiskaitė vienas tokių ar kitų tarnas, kuriam p. Tareila eip dailiai privedžiojo atidarydamas su pipirais, kad ir kaip tamsunelis susiję su juo pro duris.

Matyt kad dar Elizabeth bebeszpatauja tamsybių, nors tų yra mažiau, o karezių. Žmonės prisiima labai dar žemai stori, ir urint į darbavimą, kai kasizsventusių tautiečių, betina tiems tautiečiams, isiminti ir nenoleisti ne o pirmo ir antro nepaiso. Tas pats buvo kelias gal ir Brooklyne, kur kasas geras susirinkimams, ndoma iszardyt ir visi s link žingsniai buvo r dmdmi, bet sziqdien dūjo i visai kiteip virto. An nigai, kurie sziakio inkitės nuo neprietelū kit juos—nesigailėdama kraujo praliet!... an n verkia sakyklose ję surij galybės, kuri lyg lip os Inkvizija jau visuo! Jie seja tamsybe izmizma ir, tokius vaissis p la rinkt. Juk ar tai ne t esėjimas,—ant pavyzdžiū brooklyniečiai nes on Elizabethė loszė troj „Keistutis“, tai s. o dr. uždejo savo sąnari q, jei kuris tų medyt rt snzipukų! Juk keno bas, ir po keno jėkū kvienas gal dasiprotė!

J. Naujokas

Cleveland, Ohio. 25 p. 14 kuopa S.L.A. tų bertainioj susirinkim kurio užsimokejo visi

mokescius, o kuopos prezidentas, p. Baltrukonis perstatė kuopai kokią tai „kukardą“, kurią jam koks tų žydas atsiuntęs, prisiludomas apsteliavimus tokių dėl kiekvieno sąnario ir įkalbėdamas jog lietuviai gavę jo padarytas „kukardas“, su inicialu S. L.A., pakels tarp svetimtaučių savo vardą. Nors daugelis ir iszsirado tokių, kurie labai geidė padaryt žydėliui „bizni“, bet kiti suniekino juos, sakydami, jog mes turime daug naudingusių vietų pinigūs sukiszt, neg žydui, ant pav.: ar gi negerai būtų, kad mes sudėję pinigūs nusisamdytume salę dėl susirinkimų, kur susieidami paplatintume tarp savo brolių apszvietimą ir linkmę prie vienyjimosi į kruvą su savais vientaučiais, ažuot raszytis prie lenkų „Związek'o“? ir tt. Bet kada gi su mūsų broliais vis teip esti, kad nieko pradėto nėra galima prigulinciai užbaigti, tai gi ir mes prie nieko galutinio nepriejė, bent ant galo užmanėm parinkti aukų, ir keli atsizsaudami užmanymui, sudėjo \$1,50, isz kurių: 50 ct. paskiriam mokslaeiviams, 50 ct.—delegatui į Niderlandus ir 50 ct.—Visztaliui. Tuomi ir užsibaigė susirinkimas. *K. Rutkus.*

Worcester, Mass. Musų miestelyj viskas tylu ir ramu, lyg rodos kad musų žmonelės didžius darbus nuveikę ilsisi. Tuomtarpu mus lietuviai nieko dar nenuveikė, apart karštais atsitinkančių pesztynių ir arestų su užsimokėjimais bausmių. Naujienų isz mus apielinkės svarbių nėra. Tautiszki reikalai visai užmesti. Lietuvijų ezion yra nemažai ir kaip paprastai skirias į 3 šakas: tautiečiai (o drauge nuo kunigų vadinami ir „bedieviai“), „tikri“ katalikai ir laisvamaniai. Apie paskutinius reikėtų priminti, kad jiems vardas „laisvamaniai“ yra

duotas teip gi nuo kunigų, ir kad jie teip vadinasi ne dėlto kad būtų liuosai mananciais, bet dėlto, kad jie pinigų ant bažnyčios neduoda. Toki yra pirmiaus buvę „gerais“ katalikais, bet iszsitikėję kunigams juos pametė ir vieninteliai tapo tikinciais į stiklą alaus. Toki „laisvamaniai“ tik tepa garbingą vardą nekurios ruszies žmonijos ir jie yra niekas kitas kaip kunigų nuoparšzos, kuriuos szie stengias, be reikalingai žmonijai primesti!

Yra keletas pagelbinių draugyszių, kurios vėžio keliu saueina. Žmonės jokių žaislų sau neprasimano, k. t.: ziposinų, prakalbų — vien tik daro balius su szokiais, kurie net jau dakarto. Atgal 4 metai, buvo sutvertas tautiszkaipolitiszkas klubas, kurs, bet per užbėgiojimus ir skersainiavimus katalikiszkos partijos—paio. Szeip jau gerų žmonių netruksta, jeigu tik jie suprastų reikalą vienyjimosi į kruvą. Aną dien susirinkę, mes, likucizai pairusio klubo, sumetėm tautiszkiems reikalams \$7,50 ir pasiuncziam į „Vienybės“ red. szeip paskirstydami: \$4,00 — kankintiniams, \$1,50 — mokslaeiviams ir \$2,00 delegatui ant kelionės į kongresą. *Gelus.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

Įplaukimai:

Nuo Rugsėjo mėn. liko	\$459,90
Gilberton, Pa. kuopa	3,00
Newark, N. J. kuopa	2,70
Chicago, Ill. kuopa	1,45
Plymouth, Pa. kuopa	21,00
„ „ Mikolainis	28,89
Wilkes Barre, Pa. kuopa	7,80
New Haven Conn. nuo tautiszkos parduvinycios per Cvirką	30,00
M. S. K. Pittston, Pa.	2,00
Forest City, Pa. kuopa	2,40
Waterbury, Conn. kuopa	20,70
Allenport, Pa. kuopa	2,40
Torrington, Conn. Dr. Algirdo	12,50
Baggaley, Pa. J. Szuipis	1,00
So. Boston, Mass. kuopa	19,75

Waterbury, Conn. L. Sunų Dr. 12,32	
Newark, N. J. kuopos	2,10
Foxcroft, Me. kuopa	1,80
Seranton, Pa. kuopa	9,50
New York, N. Y. kuopa	8,40
Melrose, Conn. kuopa	4,20
Philadelphia, Pa. kuopa	8,30
Mahanoy City, Pa. kuopa	12,60
Prusų lietuviai	2,90

Viso \$677,61

Isz mokėjimai:

Atspaudinimas: „Eilės Vaicaicio“	
J. J. Paukszeziui	\$357,42
Newark, N. J. kp. checkj kolek. 10	
Philadelphia, Pa. checkj sukolek. 10	
Laiszkams markės	50

Viso \$358,12

Lieka \$319,49

A. Olszevskis, kasier.

Nors kuopos vėl manę kasierium renka, bet paantrinu kad asz ilgiaus kasieriauti neapsiimu. Asz jau pernai nuo tarnystos atsisakiau, bet kuopos ant mano atsisakymo nepaisė, primetė vieną metą virsziaus tarnauti. Kadagi ir szimet tulos kuopos ant mano atsisakymo vėl nepaiso, tai jau cziuosai už reikalą dar sykį paantrinti: kad asz daugiaus kasieriauti neapsiimu.

Su guodone,

A. Olszevskis.

Elizabeth, N.J. Mus kuopa T.M.D. perstato sziuos virszininkais: prezidentu — p.M. Paltanavyzių, sekretorium — p. Martiszių, kasierium — p. Draugelį, knygium — Dr. J. Želvieng, trecziu sąn. lit. kom. — teipgi p. Želvieng. Musų kuopa užmano, kad mokant metinis mokestis reik pridėt virsziaus 5c. ant bėganczių reikalų (minėtinai ant kokių? Red.). Sekr. J. Orininkaitis.

Pittston, Pa. Mus T.M.D. kuopa paduoda balsus už sziuos kandidatus į centr. kom. prezidentu — p. J. Tareilą, sekret. — p. A. Ramanaucką isz Bostono, kasierium — p. P. Lazaucką isz Boston, Mass., knygium — Dr. J. T. Zelvieng ir trecziu sąnariu lit. k. — J. O. Szirvydą „Vienybės“ redaktorių. — Sekr. P. Czepulis.

Delray, Mich. Mus T.M. D. kuopa 1. d. lapkriczio laikėm susirinkimą, kur buvo apart ko kito perskaiyta T. M. D. konstitucija ir iszdalinotos sąnariams knygos „Eilės“ V—czio, o teipgi prisiraszė 2 nauji sąnariai. Mes perstatom virszininkais sziuos: prezidentu — p. P. Mikolainį, sekretorium — p. V. Martiszių, kasierium — p. J. Naujoką isz New York'o, knygium — Dr. J. T. Želvieng, trecziu sąn. lit. k. p. M. X. Mockų isz Detroit, Mich. Organu T.M.D. pritariam palikt „Vienybę“.

Kuopos Komitetas.

Waterbury, Conn. Musų kuopa paduoda balsus už sziuos virszininkus: prezidentu — p. Vincą Miszeiką isz Chicagos, Ill., sek. — Joną Žemantauką Waterbury'o, kasierium Motiejų Paltanavyzių isz Lawrence, Mass. į lit. kom. p. Pr. Matulaitį isz Baltimores (kagi perstato į knygių? Red.).

Kp. Sekretorius.

East St. Louis, Ill. Praszidėjus rinkimams į centraliszka komitetą T. M. D. virszininkų, daug kuopų jau perstatė savo kandidatus, tai gi lai bus pavylyta ir man tame dalyke paduot balsą. Pagal mano nuomone, į virszininkus tikty szios ypatos: pirmsėdziu p. M. Paltanavyczius, (tas jau vieną syk iszgelbejo T. M. D. nuo mirties, rasi jam sektusi urėdauti ir dabar), rasztininku p. Antanas Lialis isz Chicagos, izdininku — p. A. L. Graicziunas isz Chicagos, knygium — Dr. J. T. Želviene ir į lit. kom. „Vienybės“ redatorius J. O. Szirvydas. Organu T.M. D. turėti „Vienybę“. Toliaus asz pritariu tam, kad paaukasziuos draugystės dėl T.M.D. reikalų, turėtų gauti dovanoms atsikanti aukoms skaitlių knygu.

Vienas isz draugų T.M.D.

Red. Pavieniai balsai nėra skaitomi už balsavimą tų kur yra T. M. D. kuopos. Tų to-

ki balsa teturi veržą, kur tokių kuopų nėra, o balsuojantis prie dr-stės priguli.

New York, N. Y. Padėkavodams tuloms kuopoms už perstatymą manęs T.M.D. kasierium, aš nuo tos urė dystės atsisakan, kadagi mano naminiai reikalai nedaleidžia.

Petras Draugelis.

Susivienijimo L. A. reikalai. Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Worcester, Mass. 57 kuopa
Juozas Pauliakonis
Antanas Kleiza
Adomas Zidanavyczius
Marė Szimkoniutė
Adolpas Kriskonis
Kazys Kavaliauckas
Simas Aleksandravyczius II.
Springfield, Ill. 79 kuopa
Vincas Batvinis
Selvestras Ratkevyczius
Jonas Tunila
Juozas Kasiulis
Vincas Muslina
Baltimore, Md. 64 kuopa
Vincas Pledzinskas
Petras Krakaukas
Kazys Urbanavyczius
Urszė Urbanavycziene
Scranton, Pa. 30 kuopa
Simas Skirpstunas
Ona Szalnienė
Ona Urbanavycziene
Union City, Conn. 20 kuopa
Igotas Pitkevyczius
Agota Juszkiutė
Juozas Bindokas
Juozas Zaleszkevyczius
Ona Kvajauckienė
Juozas Vaicziulis
Ona Vaicziulienė
Jonas Baukus
Philadelphia, Pa. 10 kuopa
Jonas Vogonis
Agota Bielskiutė
Jieva Karpuvienė
Sebestijonas Monkus
Exeter Bor. Pa. 81 kuopa
Antanas Sziksznis
Jonas Kedėnis
Andrius Valiukas
Brooklyn, N. Y. 38 kuopa
Aleksandra Lappo
Larė Kajokienė
Antanas Jankaukas
Pranas Sidaravyczius
Anelė Simanavycziutė
Zigmonta Ziczkauskiutė
Viktorija Szunskiutė
Marė Janulevycziutė
Simas Arbashatas

Mahanoy, City, Pa. 31 kuopa
Juozas Kvietelaitis
Antanas Andriuszius
Jurgis Liudzius
Ona Liudziuvienė
Antanas Pecziukaitis
Antanas Jokubinas
Jieva Radziuniene
Mikas Aliszauckas
Juozas Margelis
New Britain, Ct. 34 kp. Koistuczi.
Juozas Valentukonis
Damicė Adomaicziute
Pranė Zinkiutė
Marcelė Milukienė
Jieva Radziuniutė
Vincas Vinikaitis
Rozė Bakszienė
Juozas Valiukonis
So. Bethlehem, Pa. 61 kuopa
Petras Kiszcionis
Petras Bieruksztis
Breslau, Pa. 68 kuopa
Aleksandra Nutautis
Agnieszka Nutautienė
Jurgis Uzdila
Marė Uzdilienė
Jonas Radzevyczius
Katrė Paczesienė
Jurgis Torutis
Anelė Torutienė
Kazys Zidanis
Jurgis Lukszas
Kazys Kiszkiunas
Westville, Ill. dr. SS. Petr. ir P.
Mikas Bliadzius
Jonas Sziaulis
Motiejus Batutis
Baltrus Grincevyczius
Antanas Jakaitis
Grand Rapids, Mich. 60 kuopa
Magdė Stankuvienė
Juozas Rinkevyczius
Newark, N. J. 27 kuopa
Pranė Andriusziuniene
Marė Asevycziene
Nashua, N. H. 54 kuopa
Juozas Juozukevyczius
W. Lynn, Mass. 77 kuopa
Povilas Karuzas
Jonas Gliebus
Shenandoah, Pa. 21 kuopa
Marcius Ražas
Motiejus Butkevyczius
Antanas Navickas
Agota Kuczinskienė
Vincas Genis
Elzė Szabliauckienė
Jonas Zebraitis
Shelton, Conn. 59 kuopa
Ona Szalcziuvienė
Motiejus Laukaitis
Katrė Vokieticziute
Rochester, N. Y. 69 kuopa
Vincas Szugszda
Juozas Stutcka
Mikas Skirmanta
Agota Skirmantienė

Magdė Driskiniutė
Jonas Szeteda
Adolpas Bielskis
Steponas Platakis
Brookton, Mass 17 kuopa
Natalija A. Kubilskytė
Lost Creek, Pa. 4 kuopa
Jurgis Smelstorius
Toluca, Ill. 19 kuopa
Juozas Ligutis
Antanas Majauckas
Marcelė Sakalauckienė
Kazys Rauliczkis
New Britain, Conn. 26 kuopa
Marė Mazeikiutė
Gilberton, Pa. 39 kuopa
Motiejus Lapaczinskas
Antanas Tamosziunas
Jonas Ulbinskas
Jonas Grabauckas
Agota Ambrazevycziene
Elzė Rasimienė
Pittston, Pa. 15 kuopa
Morta Krapavycziene
Chicago, Ill. 36 kuopa
Juozas J. Moskus
Urszė Jonaitienė
Urszė Uoksienė
Jonas Eidukaitis
Jonas Aleksandravyczius
Benediktas Andriusziunas
Hudson-Maynard, Mass. 58 kuop.
Fortunatas Bagoczius
Stasys Zavadzkas
Glaudas Petruzis
Antanas Sedliavyczius
Antanas Markunas
Baltrus Lisauskas
Aleksandra Lzauskas
Wilkes Barre, Pa. 35 kuopa
Juozas Zilinskas
Feliksa Savickas
Juozas Andziulaitis
Ona Andziulaitienė
Kastantinas Jurgelaitis
New Haven, Ct. nauja 84 kuopa
Stasys Jakavyczius
Antanas Graves
Magdė Graviene
Kazys Blazaitis
Juozas Cvirka
Simas Cvirka
Adomas Tarulis
Juozas Ulonas
Katrė Ulonienė
Aleksandra Zalatorius
Martinas Valinczius
Juzė Martinkevycziute
Kazimieras Masis
Petras Gvazdauskas
Jonas Antanaitis
Tamoszius Laniauskas
Vincas Paseckas
Ilija Paseckienė
Izidorius Franckus
Mahanoy Plane, Pa. 16 kuopa.
Antanas Kripas
Cecelija Kripiene

Kazys Ivanauckas
Nanticoke, Pa. 44 kuopa
Juozas Grigalevyczius
Luzerne, Pa. 67 kuopa
Pranas Andriuczikas
Agota Andriuczikienė
Lawrence, Mass. dr. Liet. Suny
Motiejus Kazakevyczius
Katrė Slageriute
Mt. Carmel, Pa. 52 kuopa
Juozas Navakauckas
Elzbieta Burauckienė
Edwardsville, Pa. 85 nauja kuopa
dr. D. L. K. Gedemino.
Damininkas Czepreckis
Tamoszius Jasanarskas
Aleksandra Misiulevyczius
Jonas Jakubarskas
Vincas Kosa
Jonas Batkovskas
Motiejus Ramanarskas
T. Astramskas,
119 Wharton str.
Philadelphia, Pa.

Dovydas Bundza(Bundscha).

(1871—1901).

Stebėtis reikia, kaip Lietuvių laikraszcziiai sziadien dar mažai rupinasi apie gyvatą savo gentainių, kurie padeję yra daugiaus ar mažiaus triuso dėl tautystės ir dėl paakinimo tamsesniųjų savo brolių. Nevienu sykį mums Amerikoje teko rankioti žinias apie gyvatą ir veikalus tautiecių, pasimirusių Lietuvoje, o Lietuvos apszviestunai, rankas sukeitę, laukia, ar biographija isz daugaus neiszpuls; teippat Amerikoje draugai pasiwirusių neretai tyli, iki kas isz szalies nesiteikia prabilti apie nuopelnus negyvėlio.

Jeigu teip dedasi su mūsų tautieciais, tai dar mažiaus mes žinių randame lietuviskuose laikraszcziuose apie darbus ir gyvatą mūsų pusbrolių Latvių, su kuriais bent lietuviams reikėtų iszvien triustiesi, kaip sagentainiams. Tikgi tautos spēkos butų ūrutesnės, jeigu nepamirsztumėme spēstiesi į vienybę su latviais, kuriuos kaip kiltis, teip istorija, teip kalba risza į kruvą su lietuviais. Keletas metų tam atgal, mėginau per „Vienybę“

arciaus apraszyti veikalus latvių tautos ir tikiu, kad skaitytojai dar nepamiršo svarbesnių ypatų, kurios paszventė nemažai pastangų ant apszvietimo latvių. Tarpan žmonių, kurie palei išsigalėjimą dirbo dėl to mierio, reikia patalpinti teip gi Dovydą Bundžą.

Dovydas gimė 1871 m. netolymais nuo Jelgavos. Tėvas jo buvo rankpelnys, o motina mirė, vaikui dar mažam esant. Tėvui veikiai antru kartu apšvedus, nors pamotė buvo neblogiausia, suneliui prisiejo stoti pas ukininką už piemenuką. Czion jis pramokęs skaityti, kiek turėjo atliekamo laiko, perleido jį ant skaitymo rasztų, kokie jam patekdavo į rankas. Žiemas metė jis ėjo į pagasto mokslainę, ir ėgijo norą ant tolesnio mokslo. Atvyko į Jelgavą, ir czion, ant duonos su vandeniū gyvendamas, rengėsi išduoti egzaminą 2-ro skyriaus liuosnorijų kareivių. Egzaminui nenusisekus, o nėsant iš ko misti, Dovydas, pėkszezius nuėjo į Rygą ir ten pelnikavo ant duonos, javus iš klėzių kraudamas į laivus. Vienok nepaliovė mokingsi. Galiaus egzaminas nusisekė, ir Bundža prisėjo pas tiesų tyrinetoją Dobrovolskį už rasztininką, kur pelnė 15 rublių ant mėnesio.

Czion Bundžai nepatiko darbai latvių patrijotų atžagareivių; jis pamatė, kad darbininkai teįstengs išsivaduoti iš bėdų ir vargų, vienatinai kovodami už savo luomos tiesas, ir todėl Bundža, drauge su keletu draugų, įsteigė draugystę „Rota“ 1895—96 m., kurios įstatymų žinoma valdžia neuztvirtino. Tad pavasariop 1896 m. Bundža įstojo į redakciją „Deenas Lapa“, bet czion dirbo tiktai duonos delei, o visos jo pastangos nukreiptos buvo ant socialistiszkos agitacijos tarp Rygos darbininkų: jis suorganizavo darbininkų kuopas, kurių susirinkimuose su pa-

gelba praneszių mėgino praplatinti darbo žmonių apyrege. Tokiu budu Bundža pastojo gan įtekmingu agitatoriumi tarp latvių Rygoje, jo triusas nepasiliko be pasekmės.

Kad 1897 m. pradžioje valdžia keliose vietose padarė kratas, ir todėl kuopų bendrai lukėjo areisztų: žinoma, kaip įgalėdami, slapstė uždraustus rasztus, idant žandarams nepatektų. Taigi visatinai kratatai įvykus, naktį, nuo 19 ant 20 d. gegužio, žandarai nieko nelaimėjo ir nė vieno nesuėmė. Bet kada gi areisztai vis gi laukiami buvo, tai Rygos bendrai prikalbino Bundžą ir kitą partijos sąnarį traukti į užrubežį, viena kad tuomi atitraukti žandarų atydą nuo kitų bendrų, o antra kad reikėjo socialistiszkos literatūros, uždraustos Baltijoje per valdžią.

Tad Bundža, drauge su savo bendru, galop gegužio 1897 m. iszkeliavo į užrubežį, ir veikiai atsidūrė Londone, kur prasiidėjo vargas iš naujo, ir kentėjimai. Viltys įsteigti spaustuvę neįsispildė, juo kad iš Baltijos, ažuot paszalpos, atėjo žinios apie areisztus bendrų. Prieg tam czion Bundža ėmė skųstiesi krutinės sopėjimu, kurs diena išz dienos ėjo didyn. Bundža įsirgo dziovos liga. Apkalinimas d-ro Krumbergio, ir kitų bendrų Rygoje labai ligonį liudino, ir jis turėjo eiti į ligonbutį. Po keletos sąvaiczių sirgimo, kada sveikata ligonio truputį pasitaisė, tulas gydytojas Londone velyjo, kad Bundža, sveikatos dėlei, važiuotu į Ottavą, Kana-don, kur tikima buvo, kad jo gyvata bus ilgesnė negu Londone.

Su pagelba bendrų Bundža atkako į Bostoną, ir czion jo sveikatai pagėrėjus, ligonis griebėsi vėl prie darbo: Bundža su draugais Bostone įsteigė socialistiszką mėnesinį laikrasztį „Auseklis“, kurio pirmas numeris išėjo išspaudos

balandyje 1898 m. Tą laikkrasztį Bundža redagavojo iki kovui 1900 m. Tad dziova iš naujo sugrobė nabagą, ir labai įsirgęs, ligonis iszkeliavo sveikatos įieszkoti į Italiją, kur 4 d. szusio 1931 m. uždarė savo akis.

Amerikoje gyvendamas Bundža parengė broszuraitę „Katra strahdneeka eewehribai“ (pagal maskoliszką); czion galop savo knygelės sziaip latviams raszo: „Darbininkas tegul interesuojasi per susidrauginimus politiszkomis įrėdnėmis. Ir tegul nevien interesuojasi. Tegul jis ten išsiunczia į prieszakį ir tegul stengiasi įgyti viską, ką jis gali, kas kartais pagerina jo prakaitingumą. Placzios ekonomiszkos imtynės, suprantama, tiktai tuomet įvyks, kada bus iszkariauta nepaprubežiuta polytiszka valnybė, kada įstatymai nebsiaurins streikų, susivienyjių, susirinkimų, kalbų ir raszo valnybės. Bet ar latvių darbininkai turi laukti visų szitų gerumų? Ne! Jie tegul iszkovoja visus pagerinimus pats, pats tegul pamažina ir palengvina visus savo kentėjimus. Pažiurėkite ant kitų žemių darbininkų! — Pakol mūsų darbininkai tiktai dainuoja apie kietą suziėdėjusią duonele ir ramiai kramto tą paczią apdai nuotą pelėsiėną savo prakaitė mirkydami — patol jie nepastos gudresniais. Todėl kožnas darbininkas, kurs nori buti žmogumi, o ne bagoczių kojų paspyrimu, privalo išguiti išz savo omenies visus poterius ir ten įsiraszyti darbininkų kiltą prisakymą: sziądien kova, kova rytoj — vienval kova. Be kovos nėra gerovės! — Mums, kaip kad kitų tautų darbininkams, reikia pagerinti savo padėjimą, reikia isznaudoti kožą progą ir imti nuo sziądyksztės valstijos ir kapitalistų gardžių gardžiausią duonos riekę ir spēsties prie

placzių politiszkų tiesų. Bet podraug atsizvelgkite, kad tarptautiszkai organizuotų darbininkų vyriausias mieris yra, išz pamatų permainyti visą socialistiszką sutvarkinimą, ir kad tas pasiekama yra vienatinai per politiszką kovą, įgyjant valstijos galybę į savas rankas. Ir su szitos galybės pagelba tad bus permainyta visa draugija teip, kaip reikalauja darbininkų luomos reikalai: žemės, pabirkai, įrankiai iszdarbystos ir visi kiti kapitalai taps pavesti į kuopiszką savastį, į savastį visų darbo žmonių”.

Teip gyveno, teip kalbėjo ir teip raszė Bundža; ir mes lietuviai skaitė esame Bundžos nors trumpą raszinėlį apie latvius svetur, patalpintą galop mano veikalo apie Latvių Tautą.

Ir daugiau darbų yra pradėjęs Bundža raszyti, bet pasilikio nepabaigti nes Giltinė per anksti užnuodino jo gyvatą. Dėl paminėjimo velionio atminties iszeiviai latviai iszleidę yra knygelę „Dsejolu krahjums, isdots Dawida Bundschas peemiūai“ (Londone 1902 m.)

Tegul mylėtojui valnybės, mylėtojui vargszų, ir vargo pelei buna lengva ilsėtis Italijos žemė! J. Szl.

Metodistai—lietavin globejais.

Laikrasztis „Scranton Tribune“ paduoda labai akvą žinią, apie laikytą metodistų 3 spaliniu Scrantone susirinkimą, ant kurio buvo apsarstyta ir nutarta kokiais keliais galima yra geriausiai varyti misijos tarpe svetimtauczių. Nors tų buvo kalbama abelnai apie atėjunus (foreigners), bet kadagi Scrantone daugiausia isz jų yra lietuviai, tai žinoma kad apie juos kalbama ir buvo. Garsus metodistų pamokslininkas, kun. McDermott atidaręs susirinkimą ir ilgoje prakalboje nurodydamas kaip

atėjūnai atėję į Suvienytas Valstijas tampa nuo savo dvasiškių visi apleisti ir visų jų dvasiški reikalai yra baisiai ignoruojami, ragino visus savo sąbrolius, kad tie kaip galėdami pasiskubintų apleistiems svetimtanciams su dvasiška pagalba. Toliaus kalbėjo garsus kalbėtojas, kun. Dr. William Ingraham Haven iš New York'o, sekretorius „American Bible society“, gražiausias valstijos vyras ir mokslinčias kalbų. Jis sako, jog, per paskutinę pusę praejusio šimtmečio, atkeliavo į Šiaurinę Ameriką daugiau nei 10,000,000 atėjūnų, kurių skaitlius susideda daugiausia kaip iš 25 kalbų, t. y. tautų ir kurie beveik visi atėję kuogreičiausiai pakliuona į rankas besirdžių savųjų klerų, kurie kaip tik gali teip juos išnaudoja. „Gana“, jis sako „jau jiems kėsti nuo romiškaikatalikizkos bažnyčios! Ta bažnyčia gauda savo tikinčiųjų vaikus į savas mokyklas, kur paskiausiai išdirba sau paklusnias ir tamsias avelas. Musų prievolė paskubėti jiems su apšvietimu ir pataisymų jų labai tamsaus ir kieto buvio! Jeigu kurs iš mano draugbrolių dar neesate persitikinę, kaip yra sunkus padėjimas atėjūnų ir kaip jie yra nugrimzdę tamsybeje savo nežinios, kurios priežastim jų kunigai, — eikite grįžti nuo grįžios per tų varguolių gyvenimus gyvenančių czion pat Scrantone, o nepereisite ir szimto namų, kaip jusų szirdis padrebės matant tokį gyvenimą!...“

Toliaus kalbėjo kiti kunigai nurodydami kaip tie tamsūs žmonelės yra išnaudojami saliuoninkų ir politikierių, kurie regis nors mažai ką bendro tarp savęs turi, bet ant kalbėtojo W. Diehl, kur daugiau politikierių, labiausiai republikonų galybė, remiasi jei ne ant saliuonų, kurie ir-gi ne kas,

kitas kaip tik karčiamos?...

Nutarta tapo: išleisti kuodaugiausiai svetimtautizkose kalbose dvasiškių knygų, mokint misijonierius svetimų kalbų ir siųst su prakalboms kiekvieną apgyventą svetimtaucziais vietą, mokint vaikus, dalint knygas ir tt. ir tt. Žodžiu sakant jie ketina pasinaudoti visais įrankiais koki tik jiems pasirodys atsakancziais įvykdimui savo misijų. Ką ant to pamislys ir pasakys musų kunigėliai, tai nežinia. Jie lygziolaik dar tos mados neturėjo, kad eit su Dievo žodžiu ir įieszkot suklydusių avelių, kadagi tie kurie norė davo pats atėdavo pas juos pasiklausyti. O kiek budavo, tiek ir užtekdavo. Bene surus ir jie dabar, matydami gresiant pavojų paveržime avelių! Nėra, juk, džiaugsmo iš pasistengimo metodistų paimt lietuvius-katalikus į globą: kirpimas vis toks pat, kaip sidabro teip ir plieno žirklems, bet labai akyva yra tas: ką laimės tie nauji lietuvių duszių globėjai, ko griebis prieszais tų katalikų kunigai ir kokia bus iszeiga to viso?...

Scr. Darbininks.

Isz visur.

Victorija, Australijoje, geležinkelių darbininkai niekadose nepamislyja straikuoti, kadangi jie yra visuomenės samdomi, gerai apmokami, trumpą laiką per dieną dirba, ir ant senatvės negalėdami dirbti gauna pragyvenimą. Skaitlius darbininkų ant geležinkelių apie 11,000.

Sziose dienose Vatikane, Romoje, isztiko gaisras ir nors tų labai didelės bledies nepadarė rumams, bet ugnagesiai gesindami labai sugadino Leono XIII biblioteką ir puikią paveikslų galeriją — Pinacoteca.

Neapolij, Italijoje, garsus

muzikos direktorius, kanau ninkas — Gennaro Pagano, umai subluđes, nuszovė savo jaunesnijį brolij ir keletą kitų suzeidė. Žmonės subėgė norejo jį linčiuot, bet kad iszszaiszkino, kad jis gavo sumiszimą proto, tapo nugabentas į beprotuonij.

Berlyne, Vokietijoje, kaizeris Vilius ketina statyti žalvarinį paminklą garsingam iszdirbėjui kanuolių Kruppui, pasimirusiam pernai per sauzudystę. Kokijgi nuopelną toks Kruppas akyste žmonijos padarė, kad jam net amžini paminklininkai bus statomi? Jo iszdirbtoms kanuolėms milijonai žmonių buvo suszaudyti ir upės kraujo iszlietos. Jeib bent tas jam būtų paskaitomas už amžiną garbę!...

Bilbao, Ispanijoje, straikuojanti kalnakasiai nakties laike iszkelė su dinamitais vietinių kompanijų geležinkelių butus ir krautuves. Sako, jog visose kasyklių aprubėse kalnakasiai pametė darbus ir ketina tol straikuoti, kol kompanijos neprizadės iszpildyti jų reikalavimų. Vietiniai socialistai ima smarkų dalyvumą iszszaukimuose straikų. Paskutinės zinišios pranesza, jog kariumenė iszsiųsta ant apmalszinimo straikierių, daugelį isz jų užmuszė.

Maskolijos ministras Vidaus Dalykų iszdavė paliepiną, pagal kurio tampa szie miestai ant Kaukazo: Elizavetpolis, Karsas, Szusza ir Nusa — pavesti asztriai kariaunos sargybai. Turtai armėnų bažnyčių ir ant toliaus yra visur per maskolizškąją valdžią atiminėjami. Atimant szv. Jono bažnyčios brangenysbes Elizavetpoliže, rasta kelnorėje sarkrovą szaudomo parako.—12 rugsėjo, tokiu budu apiplėsziant bažnyčią—Szuzsoje, susirinko daugybė armėnų ir nenorėda-

mi atiduoti, pradėjo svaidyti į valdžios plėszikus akmenimis, bet gubernatorius paleidė ordą kazokų, kurie raiti jojo į burius žmonių, mindžiodami, kirsdami irsu nagaikomis muszdamis. Sako, keletas ir kazokų galą gavo, bet kiek kazokai žmonių nuzudė, tai, anot valdžios laikraszczijų, patamsyje negalima buvę suskaityti. Greičiausiai visai nenori sakyti.

Maskolijos valdžia iszdavė naujus padavadyjimus, kas link mokyklių zemdarbystės, pagal kurių, esą, galį į mokyklas eiti pagaliaus nemokanti nė raszyt nė skaityt. Žmonės norinti daugiau pažinti apie tų žemele, kurią su savo pirsztais kasinėja, pasakys, jog tai valdžia padarė labai didžią geradėjystę, bet arcziaus prisiziu-rėjus, tai toks valdžios pasielgimas iszrodo gudrų pasalu-mą. Ką gerą galės toks žmogus iszmokti, kurs bus moky-tas nė isz knygų nė gerų rank-vedžių, bet tik akių regėjimu ir apycziupoms? Tiesa, toks žmogelis dažinos, kad nuszmei-zimas dirvos atnesza didesnę vaisių brandą, kad rudenyje iszakėjimas pievų daug gelbsti jų žėlimui, ir... tik tiek. Jis mokės daugiausiai biskį turtų pagaminti isz motinos-žemės, bet kaip anuos iszgelbėt nuo placzių valdžios nasrų, neturės jokio supratimo!...

„Times“ pranesza, jog Maskolijoje, kalėjimuose pradėda kilti sumiszimai. Anot to laikraszczio, sumiszimai įvyko szių miestų citadelėse: Kijevo, Elizavetgrado, Voronieziaus, Odesos, Nikolsko—Usurėjaus, Ananievo, Pavlogrodo, Aleksandrovsko, Mozeniaus, Vladikaukazo, Baku ir kitų apygardų. Sumiszimus kelia ne politiszki, bet kriminaliszki prasikaltėliai, ir žinoma, kas syk krinta daug pasiprieszinusių aukoms, po kariumenės bagnietais.

Bilbao, Ispanijoje, visi strai-kuojanti laimėjo nuo darbdavių sziuos pagerinimus: kas-sanvaitinį mokesį, daleidimo darbininkams gyvent ir ant nuosavių gspadų ir panaikimo priverstino pirkimo valgių isz kompanijų sąkrovų. Straikavo 25,000 žmonių ir turėjo susiėmimus su 10,000 kariaunos, kuri buvo atsiūsta kaipo malszinimui iszkilusios socializskos revoliucijos; susiėmimuose keliolika darbininkų buvo užmuszta ir apie 100 suzeista. Nors kraują praliejo, bet gi siek-tiek sau buvį pagerino!...

Atsakymai.

„U-ko“ redakcijai. Kur dingo tie raszta, kuriuos tamistos 9-tam No. „U.“ sakote mums siuntę? Juk mes anų negavome!

Prusų lietuviui. Tamistos rasztelį gavome. Sunaudosime. Malonėkite pasidarbuoti ir toliaus, dėl tėvynės labo.

P. Orininkaičiui, Eliza beth, N. J. Tamistos pranesimas nuo prakalbų netilps, kadangi jau kitas toks pat į szi numerį patilpo.

Paaukaudamas tautiszkiems reikalams 1000 cigarų geriausio Havanos tabako, iszleidimui ant lioterijos praneszu visiems tautieciaims, norintiems pirkti tikietus, jog auos galima gaut raszant ant „Auszros“ draugystės, Chicagoj („Lietuvos“ rekakcija). J. Naujokas.

Aukos kankintiniams.

Isz Worcester, Mass.	
Ad. Abraczinskas	1,00
V. Vasiliaskas	1,00
A. Zaleckas	1,50
A. Graves	1,00
P. Samuolis	1,00
S. Gelus	2,00

Viso \$7,50

Isz tų nusitraukia \$3,50—lieka \$4,00

Pittston, Pa. lietuvių aukos, surinktos ant apvaikszeiojimo S.

Daukanto szventės 28 spalnio 1,00

Buvo \$653,75

Viso \$658,75

Aukos mokslaeiviams.

Isz Cleveland, Ohio.	
J. Grite	10
Baltrukonis	15
Ig. Lapinckas	10
Mag. Lapinckienė	10
K. Auksztikalnis	10
J. Czernis	10
K. Vanagas	10
M. Kazinavyczius	10
J. Jurklis	10
St. Petrus	10
A. Pavilionis	10
Taf. J. Bartkus	25
P. Czernis	10

Viso \$1,50

Isz tų nusitraukia dėl delegato 50c.

ir Vizstaliui 50c. Lieka 50c.

Pittston, Pa. lietuvių aukos 2,00

Worcester, Mass. liet. aukos 1,50

S. Bethlehem, Pa. liet. aukos 2,00

Buvo \$16,10

Viso \$21,60

Aukos A. Vizstaliui.

Pittston, Pa. lietuvių aukos	30
Cleveland, Ohio. liet. aukos	50
S. Bethlehem, Pa. liet. aukos	71

Buvo \$24,78

Sykiu \$26,29

Ant kelionės liet. deleato į Nyderlandiją.

Cleveland, Ohio. liet. aukos	50
Worcester, Mass. liet. aukos	2,00

Buvo \$172,96

Viso \$175,46

Naujiena!

Juozas Dainius nupirko puikų Hotelį 58 Public Square Wilkes Barre, Pa., kur užlaiko visokius gerimus, valgius ir nakvynes, teip-gi ir salę susirinkimams.

Naujas Kalendorius 1904 metams.

Su daugeliu moksliszku ir naudingų skaitymų, žinių ir su daugeliu paveikslų — viso 38 — gaunamas „Vienybės“ iszleistuvėje su prisiuntimu už 25 cen.

ADRESA REIK TEIP RASZTYTI:

J. J. Pauksztis & Co.
Plymouth, Pa.

„Kas yra socializmas“.

lepeliai gaunami pas:
K. Rutkus, 478 Lorain str.,
Cleveland, Ohio.

Lenkiszka kapelija „Miners Band“.

Parengia szokių vakarus (Social), salėje Skating Ring, Plymouth, Pa. Szokių vakarai prasidės nuo 17 d. lapkriczio ir bus kas utarninko vakare. Tai-gi užprasdom visą jaunuo-menę tais vakarais atsilankyti.

M. P. Swięski,
A. Sloszinski.

Anglis.

Geriausis skyriau anglis visokio didumo.

Pea \$2.00 su atvezimu

Chestnut „2.75 „ „

Stove „7.75 „ „

New Phone 7109

Old „ 52-2

Old Plymouth Coal Co.

Dovanai! Dovanai!

Nauja gyduolių knyga dėl vyrų, moterių ir vaikų, apraszanti visas informacijas, bus pasiusta Jums jeigu jus prisiusite mums savo adresa.

Venibe P. O. Box 268
Madison Sq. New York.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau gero kriauciaus mokanczio gerai kotus siuti; mokeskis 45 iki 50 dolerių per mėnesį, per apskritą mėtą. Czion valgis ir stancija kasztuoja 18 dol. per mėn. Jei neturi pinigų ant tikieta, tai mes prisiūsim. Jei nebutų teip, kaip garsinta, tai mes savo kasztu sugrąžinsim atgal, bet nemokantis gerai siuti kotus, te nė neatsizaukia. Adresas:

P. J. Kelley
P. O. Box 664
Bluefield, W. Va.

Susirinkimai.

Baltimore's S.L.A. 64 kuopos susirinkimas bus 15 lapkriczio, bažnytinėje salėje, ant Berre st. pagal mažą Grine st. 1 val. po pietų. Užpraszone apseziai susirinkti visus be skirtumo kaip sąnarius, teip ir norinezius prisirasztyti.

Komitetas.

Oi balius, tai balius!

Bus gana didelis balus, Breslau, Pa 68 kuopa S. L. A. 28 d. lapkriczio 1903 m. svetainėje p. Balaiszio. Prasidės 6 valandą vakare. Užpraszone svezius isz visos apielinkės. Įzenga dykai. Užpraszo Komitetas.

2-ras metinis Balius!

Wilmerding, Pa. atsibus 28 d. lapkriczio, 1903 m. ant kurio užprasdom visus lietuvius ir lietuvaite isz visos Pittsburgo apygardos atsilankyti puikiai grajjs dėl užganedinimo svezių. Užpraszo Komitetas.

Balius! Balius!

New Britain, Conn., szv. Andriejaus d-stė parengia balių ant 14 d. lapkriczio 1903, ant Turn Hall, Arch str. Sziuom užkveciam visus lietuvius ir lietuvaite ne tik vietinius, bet ir isz aplinkinių vietų. Balius prasidės 7 val. vakare, subatoj ir trauksis lyg vėlai nakcziai. Įzenga 25 ct. Moterims dykai.

Komitetas.

2-ras metinis Balius!

Draugystės Szv. Kazimiero, bus laikomas 25 d. lapkriczio, 1903 m. prasidės 7:30 vakare, ant sales Faist ant kampo Ellison ir Prospect gat., Paterson, N. J. Muzika bus kuopuikiausia. Užkveciam visus lietuvius ir lietuvaite, ne tik vietinius bet ir isz visos apielinkės ant to puikaus pasilinksminimo. Tikietas 25c.

Komitetas.

Didelis Balius!

Lietuvaiczių Draugystė parengia didelį Balių Padėkavonės dienoje (Thanksgiving Day), ketverge, 26 d. lapkriczio 1903, salėje „ARMORY“ Plymouth, Pa. Tai-gi maloniai užkveciam lietuvius ir lietuvaite isz visos apielinkės pributi ant tos dienos. Balius prasidės tuojau po pietų ir trauksis iki po 12 nakczia. Muzika bus labai puiki. Įeiga tik 25 ct.

Komitetas.

Balius! Balius!

Brooklyno lietuvių „Szv. Kazimiero draugysės atsibus 21 d. lapkriczio (subatoje), svetainėje 89-93 Grand str. Prasidės 7:30 vakare. Įzenga su padėjimu drapanų: vyram — 25 ct., moterims — 15 ct. Meilingai užkveciame visus lietuvius ir lietuvaite, o teip-gi ir visus lietuviszkas draugystes, kur iszgarsite puikią muziką po vadovyste prof. Gudo.

Užkvecia Komitetas.

BALIUS!

Blaiyvstės draugystės Sz. Kazimiero Kareivių, atsibus 28 d. Lapkriczio 1903 m., salėje Fr. Barrett, Wanamie, Pa. Prasidės 6 val. vakare. Muzika bus nuo puikiausia. Užkveciam visus lietuvius ir lietuvaite, kaip vietinius teip ir isz apielinkės pasilinksinti. Įeiga 25c.

Komitetas.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tąsa.)

Gothai.

Lietuvių tauta daug kartų susidurė su Gothais ir daug nuo jų kentėjusi yra, todėl reikia čion plačiau pasakyti apie Gothų tautos likimą.

Kas-gi buvo Gothai? Senovinė jų istorija yra tamsi. Pamaži jie pradėjo išsiskirti iš Skytiškojo svieto, ir jų vardas teko rytinei šakai Germanų šeimynos. Matomai Skythų sviete ėjo tąsynės už viršvaldybavimą. Herodoto gadyneje susiedus viršyjo karališkieji Skythai, gyvenę tarpe Dono bei Dniepro, vėliaus-gi III ir IV amžiuose po Kr. g. viešpatauja Gothai, kurie gyveno tarp Dunojaus bei Dniestro pakraščiais Mėlynųjų marių (Juodmarių) ir susiedavo gana ilgais Sarmatais arba Slovėnais. Regimai Slovėnai išstumė Gothus į vakarus ir šiaurę, ir todėl, apart Pa-juodmarių Gothų, mes užtinkame Gothus Pa-vyslyje, ir Baltijos pamaryje, iš kur jų kolonizacija pavįsti turėjo net Skandinavijoje. Gothai turėjo savo abėcėlą, kurios raidės vadinosi runomis (latviškai runath—šnekėti). Anot Tacito, Gothonai gyveno anapus Lygių (Lygii), ir jis atskiria juos nuo Gothinų, gentės į rytus nuo Kvadų (Quadi) ir Markomannų, kuri kalbėjusi gallišku liežuviu. Gothonai buvę po karališka valdžia, ir todėl nebuvę teip valni, kaip kitos Vokiečių gentės, nors vis-gi turėję ganėtinai valnybės. Gentės-gi anapus jų, gyvenančios pajuriuose, buvo Rugiai ir Lemoviai, kurių valdžia teip-gi buvusi monarchiška, ginklai-gi, kaip kad Gothonų — apvalus skydai ir trumpi kardai.

Ciesoriaujant Aleksandri Severui (222–235 m.), Gothai pastoj Romėnų talkininkais, ir ėmė gulti iš žiemų pusės ant Romėnų provincijos Dakijos, Gėtų bei Trakų, ypatingai kada ciesaorius Pilypas Arabas (244–249) pasiliovė Gothams mokėti metines sumas pinigų už gynimą rybų ciesaorystės nuo barbariškųjų Sarmatų, karalius Ostrogotha, persikeldinęs per Dunojų, pustyjo provincias Moesiją ir Thrakiją; Argatis-gi ir Guntharikis, apgulė Marcianopolį žemutinėje Moesijoje, laimėjo daug pinigų nuo gyventojų kaipo atsipirkimą. Tuomi tarpu Ostrogothos (+250) karalystę antpuolė Gepydai, kurių karalius Fastida buvo užvajojęs vokiškus Burgundus ir reikalavo dalies žemių nuo Ostrogothos; bet Gepydai tapė paveikti ir Fastida turėjo atsitraukti į savo buveinę. Potam Gothų karalius Kniva persidangino su 70.000 per Dunojų į Moesiją ir Thrakiją, ir apzulo Nikopolį, o ciesaorių Decijų apveikė, apgulo Philipopolį (250). Vėl ciesaorių Decijų valioję palei Abrittą (Forum Frebonii), kurs pats ciesaorius ir jo sunus krito ant mušio lauko, Gothai pustyjo provincijas Moesiją, Thrakiją ir Illyriją.

Ciesoriaujant Valerianui ir Galliėnui (253–268) viena Gothų šaka pasisavino Tauridą (Krimą) ¹⁾ ir įėmė Trebizondą

1) Teip-gi pabaigoje IV amž. nedidelė liekana Gothų atrado priedaugą Krimė; 5-tame amž. Gothai čion priėmė krikščionybę, ir jų vyskupai ilgai ilgai dalyvavę yra visatinuose baznyčios synoduose. Kalba tų Gothų tapė per keleivį Busbek'ą iš Belgijos 1562 m. užzymėta nuo jų paslų į Konstantinopolį. Jų miestai buvo Manakup ir Seivaria. Iki 18-tam amž. Krimas buvo dar neretai Gothia vadinamas raštuose Graikų baznyčios. Gothų kalba jau visiškai pragaišusi yra.

(258 m.), kita — užėmė Chalkedoną ir Nikomėdiją bei kitus Bithynijos miestus (259 m.), o trečia—Gothai su lietuviškais Geruliais — kreipėsi prieš Athenus 262 m. su didele laivyne, susidedančia iš 500 laivų: pakeliui jie suardė Kyziko miestą, pustyjo vakarinius pakraščius Mazosios Azijos ir nudegino puikųjį Ephėziškės Dianos dievnamį; galiaus jie rods supustyjo ir Athenų miestą, bet kada mokintasai Deuxippas sudegino daugelį jų laivų Peirajaus uoste, Gothai ir lietuviški Geruliai traukė prie Adrijatiškės jūrmalės, kur Naulobatis su Geruliais atsiskyrė nuo Gothų ir įstojė į Romėnų tarnystą. Už tatai ciesaorius Gallienas suteikė Naulobačini urėdą konsulio, augščiausią dėl Romėnų padono. Gothai-gi pasidalino į du tuntu: vienas, pasiekęs aušrinį pakraštį Graikijos, susėdo ant laivų ir nukeliavo į Anchialių Thrakijoje, iš kur jau pasiekė savo sodybas šiaurėje Mėlynųjų marių, o kitas—traukė į Moesiją ir ten per ištisą metą viską pustyjo.

269 m. nauja Gothų kelionė tapė atlikta ant laivų: 300.000 kareivių su moterimis ir vaikais išsėdo Thessalonikoje. Tačiau kelionė nelimo: pas Naissą (šiąd. Nissą) naujas ciesaorius Claudius paskerdė 50.000 Gothų, daugelis jų pateko į nevalę, o likučiai bėgo į Balkanų kalnynus. Galiaus vadas jų Kannabaudis sulgo su ciesaoriumi Aurelianu taiką. 272 m. Gothai tapė pavesta Dakija (šiąd. Rumunija ir aušrinė dalis Vengrijos), o ten buviai gyventojai buvo kviečiami persikeldinti per Dunojų į Moesiją; už tai Gothai žadėjo Romėnų armijai duoti 2.000 raitelių ir kaipo laidus užstatė tulą skaitlių jaunuomenės savų didikų. Dabar Gothai gyveno per 50 metų su dermėje su Romėnais ir mokinosi tykos dailas nuo tengymių Dakijos. Mat nevisi Dakai, Aurelianiui siulant, išsikraustė į Moesiją, daugelis pasiliko namie po Gothų valdžia. Gothai-gi pasilikusius namie ne nuvergė, o išmoko gerbti augštesnę civilizaciją savų susiedų, teip jog ten buviai su ateiviais vienyjosi į vieną tautą. Tòdėl nebus stebėtina, kad Gothų istorikas Jornandas paskaitė karžygius ir galvinius senovės Dakijos į tarpą garbingų vyrų savos tautos.

322 m. Visigothai ir Ostrogothai, po vada karaliaus Alhvakario (Aliquaca), užgulo ant Romėnų provincijų pietuosna nuo Dunojaus, bet trijuose mušiuose Konstantino apveikti tapė, ir todėl jau 323 m. armija Alhvakario — 40.000 kareivių — gelbėjo Konstantiaui imtiesi prieš Licinių pas Adrianopolį.

330 m. Gothai užpuolė ant Vandalų, apsibuvusių anapus Tiesios (Tissos) upės šiadykštėje vakarinėj Vengrijoje, ir potam po vada Ararikio ir Aorikio persikeldino per Dunojų. Bet ir dabar Konstantinas apgalejo antpuolikus, ir taika tapė sutarta, prieg kam Ararikio vyresnysis sunus pakliuvo į ciesaoriaus rankas kaipo laidas. Kada vėliaus Gothai po vada Geberikio sumušo Vandalų vadą Visumarį pakraštyje upės Maroch, Konstantinas pavelyjo jiems apsisėsti Pannonijoje ir kitur; Gothai užėmė apleistą teritoriją, ir dabar buvo valni nuo neprietelių iš vakarų pusės.

Nuo dabar Gothai imą vadintiesi vieni Ostrogothais, kiti Visigothais, beje Gothais rytų ir vakarų; anie gyveno pajuriuose Mėlynųjų marių, o šitie Dakijos provincijoje ir Pa-du-nojuje.

Aušriniai Gothai—Ostrogothai,—po valdžia Hermanrikio (350–375), gabaus kareivio, įsteigė galingą valstiją pakrašč-

čiuose Dniepro, ir pamušo Gerulius bei Aistus. Bet prisiartinant laukiniams Gunams, raitiems nomadams, iš rytų ir apveikus jiems Alanus, kilo didelė nuoganda tarp gyventojų austrinės Europos, ir pats Hermanrikis iš nusiminimo pasidarė galą, 375 m. Gunų karalius Balamber (Valamir) apveikė Ostrogothus, kurių dalis liko ant vietos toliaus gyventi, o kiti išsikraustė į vakarus ir susidėjo su Visigothais. Likusieji ant vietos Gothai, į keletą metų potam aprinko sau karalių Vinitarij, kurs užgulo ant žemės Antų, mokačių duonį Gunams, ir nukryžiuojo jų karalių drauge su 70 didžiunų. Bet nepoiligam pats Vinitaris krito kovoje su Gunais, kuriems gelbėjo dalis Gothų po vada Hunimundo. Tas Hunimundas pergalejo gentę Suevų; sunus-gi jo Thorismundas pamušo Gepydus, bet pats jaunas mirė, nukritęs nuo arklio. Per ilgą dabar laiką Gunai buvo valdymierais.

Aplink 440 m. Ostrogothai vėl įgyjo sau karalių Valamerį, kurs savo broliams, Theudemerui ir Vidumeriui, pavedė dalį savos karalystės, ir jie kariavo armijoje Attilos prieš savus gentainius. Bet Attilai Pannonijoje mums 453 m., Ostrogothai atsigriebė savo valnybę, ir Valameris apgalėjo Gunus.

Gunams apnikus Ostrogothus, Visigothų reikalus vedė „sudžios“—guvus Athanarikis ir vadas Frithigern, ir jie pildė suderybas, sutartas su Konstantinu Didžiu. Bet už tai, kada Prokopius apsišaukdino cesoriumi rytuose, Athanarikis pasiuntė 30.000 kareivių pustyti Thrakiją. Prokopui mirus, cesorius Valens (364–378) kovėsi su Gothais anų žemėje, bet galiaus Romėnai pripažino Athanarikį karaliumi visų Visigothų 369 m. Visigothai gyveno išilgini vakarinį pakraštį Dniepro upės, kada Gunai jau buvo kitoje upės pusėje, 376 m. Visigothus paėmė baimė: Frithigern prašė Romėnų, kad pavelytų 200.000 persikeldinti per Dunojų, o Athanarikis su tulu Visigothų skaitliumi išsidangino į Caucalandą (tur-but Transylvaniją).

Čion išpuola, pirma negu toliaus eisime su Visigothais, paminėti apie Gothų vyskupą Vulfilą (311–381) ir jo triušą. Sako, jis nėsąs grynai gothiškos kilmės, nes jo senelis paėjo iš Kappadokijos, budams vienu iš nelaimingų suiminių, kurius Gothai išsigabeno iš jų tėviškės, pustydami Maząją Aziją aplink 267 m. Tačiau šie tėvai davė jam gothišką vardą, ir jo gyvenimas liudyja jį buvus Gothų tėvynainiu. 332 m. jis tapė nusiūstas į Konstantinopolį dėl suderėjimo taikos, ten pasiliko ir apsišvietė, išmokęs lotynišką bei graikišką kalbas. Potam Vulfilas įstojo į kunigus ir Antiochijos synodas pakėlė jį į vyskupą Gothų, gyvenančių šiaurėn nuo Dunojaus. Neatsižiurėdamas į Athanarikį, Vulfila per 7 metus skelbė evangeliją Dakijoje, ir tad prašė cesoriaus Konstancijaus (337–361), kad pavelytų krikščioniškiems „mažiemsiems“ Gothams apsigyventi Moesijoje aplinkėje Nikopolio. Keli tukstančiai Visigothų čion apsidėjo, ir gyveno kaip Moeso-Gothai per keletą šimtmečių ramiai ukininkaudami. Pats Frithigern mėgo krikščionybę, arjonizmą, kuri tai sekta tikėjo, kad sunus Dievo buvo sutverta ypata. Per 33 metus Vulfila gyveno tarpe savų žmonių Moesijoje, mokindamas kunigus toliaus tęsti darbą, jo pradėtą. Jis perguldė Bibliją į Gothų kalbą¹⁾, graikiškomis

1) Gothų Biblija šiandien randasi knygyne Upsalos universiteto Svėdijoje, po vardu „Codex Argenteus“; knyga gavo tokį vardą nuo to, kad

raidėmis rašydamas su runiškėmis permainomis. 360 m. jis dalyvavo konciliume Konstantinopolyje. Kada vėl buvo nuvažiavęs ant disputų su mokintojais naujos sekto tarpe Gothų, jis pasimirė Konstantinopolyje 381 m.

Cesorius Valens, prašomas, pavelyjo Visigothams persikeldinti per Dunojų, bet čion valdymierai Thrakijos, Lupicinus ir Maximus, pardavinėjo jiems maistą baisiai brangiai; prieg tam Marcianopolyje Lupicinus išbeldė pasekėjus Frithigerno. „Geriaus dingti kovoje, negu palengva mirti iš bado“, šukavo Gothai ir emę pustyjo Thrakiją. Nevalninkai, dirbantieji Thrakų aukso kasyklose, Gothams kelią rodė. Nors Romėnai parveikė juos palei Hebro upę, tačiau Gothai veikiai susidrutino, prisidedant prie jų Taifaliams, Skythams, Ostrogothams, net Gunams. 378 m. įvyko smarkus mušis su Romėnais pas Adrianopolį, kur cesorius Valens, pažeistas tapęs, jieškojo globos trobėsyje ant mušiatietės ir ten sudegė, o 3 dalys jo armijos krito. Gothams iš naujo pustyjant Thrakiją ir Illyriją, karės ministras Julius liepė išžudyti Gothų jaunuomenę Mazojoje Azijoje, užstatytą lauduosna. Frithigernui, ir veikiai potam Athanariui mirus, Ostrogothai, vedami Audathajo, sugrįžo į Dakiją, nupustyje šiaurę ir vakarus Vokietijos, bet į Thrakiją persidanginti per Dunojų jiems nepasisėkė. Tad visi Gothai pietuosna nuo Dunojaus pripažino viršenybę cesoriaus Theodosiaus (379–395): Visigothai gavo žemes Thrakijoje, o Ostrogothai Mazojoje Azijoje, ir budami Romėnų talkininkais, jie dabar Theodosiui tarnavo prieš Maximą ir Eugenijų vakaruose. Theodosius buvo labai uršus cesorius, ir jis vienas pats dabar valdė rytinę bei vakarinę Romos cesorystę. Thessalonikoje jis sykį liepė išžudyti 7.000 ukėšų, atsikeršydamas už nugalabinimą valdymiero per įpykusią minią gyventojų. Prieg tam jis buvo apgyneju katalikų krikščionybės, persekiojo arijonus, ir velyjo rubavodinti ir ardyti pagonų dievnamius. Tai-gi užgeso dabar šventoji ugnis Vestalių, Orakulai ir Sibyllės nutilo. Pagonų dievai gaiso visur, apart kalnynuose ir kaimuose, ir pagonų tikėjimas buvo niekinamas kaip religija burų (pogani). Mirdamas 395 m., Theodosius padalino cesorystę: rytinę paliko 18-mečiui sunui Arkadiui, po globa Rufino iš Gallijos, o vakarinę pavedė 11-mečiui sunui Honorui, po globa gabaus kareivio Stilihono.

Neilgtrukus Romėnai numažino mokestį savo „talkininkams“. Visigothai po vada Alarikio sumišo, ir per Makedoniją bei Thessaliją įsiveržė į Graikiją. Cesorius Arkadius galiaus susitaikė su Gothais, ir paskyrė Alarikį valdymieru rytinės Illyrijos. Tuomi tarpu naujokynas Ostrogothų, kurį Theodosius įsteigė 399 m. Mazojoje Azijoje, susiburė po vada Tribigildo; cesoriaus geuerolas Gaina, pats Gothas, pasiūtas apmalšinti maištininkus, susidėjo su jais ir pastojų jų vadu.

litaros yra sidabru rašytos ant raudono lanko, su auksuotais antgalviais. Azuot 330 pusių užsilikė tik 187. Dėl paveizdos Gothų kalbos, privedame čion trumpą ištrauką:

„Jabai whas gangith du mis jah ni fijaith attan seinana jah aiththein, jah quen, jah barna, jah brothrans, jah svistrans, nauhuththan seinana silbins saivala, ni mog meins siponeis vizan“ (Jeib kas žengia prie manęs ir n'apkenčia tėvą savo ir motiną ir pačią (kunę, gunę) ir berną ir brolius ir seseris negut teip-gi savo paties dvasę, negal mano mokintinių (žiponu!) buti“ (Lucas, Ev. 14. 26).

(Toliaus bus.)

Farmos!**Farmos!****Farmos!**

Lietuviai, kur'e turite kiek kapi-
tolo ir norite pirkti savas farmas
cia pat New York'o steite, kur zemė
gera, iszdirbta ir su budinkais, yra
dabar mano rankose ir norėcia kad
tik lietuviam papultų; jau cia keli
lietuviai turi savo farmas; prekė
pigi ir duodasi ant iszmokėjimo.
Czia gspadoriai pelno su apvyniais,
pienu, sviestu, kiausziniais ir t. t.

Katrie norite dasizinoti apie pre-
kė ir didumą farmų, tai praszau ras-
szyti pas mane lietuvizskai, lenkisz-
kai, ruskai, angliszskai arba latvisz-
kai, o gausite atsakymą. Praszau
jūti už 2 c. markę dėl atsakymo.
Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszinių ir kitų tavo-
rų, bus linksmi iszgirsti apie naują
freight ejima Lackawannos geležinke-
lio ant szijų metų, specialiszskai einan-
tis greitai į New Yorką, Newarką ir
t. kurs sutinka patarnavimą dėl siun-
tėjų ir gantojų.

Karai su ledais isz East Owego,
siekenti tą miestą Syracuse, Utica
division to Scranton, Newark ir
Pier 41, New York City.

Szitas ejimas prasidedo 22 May
ir eina kas utarnikas ir ketvergas
kozną nedėle, ateinantis į rytinius
miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszskas laikas paskirtas, dėl
siuntinėjimo ir koznas agentas pri-
duos reikalaujantiems visas infor-
macijas.

Maizieszius Diksa

60 E. Main str. Plymouth, Pa.

Uzlaikau visokios degtinės, vynu,
skanaus aluczio, puikiai kvepenczių
cigarų.

Nepamirszkite atsilankyti.

Temykit!

Nupirkau saluną puikioje vietoje,
kur uzlaikau vuikiausius gėrymus,
alų, arielką, vynu ir t. t.

Nepamirszkite atsilankyti:

J. Stravinckas

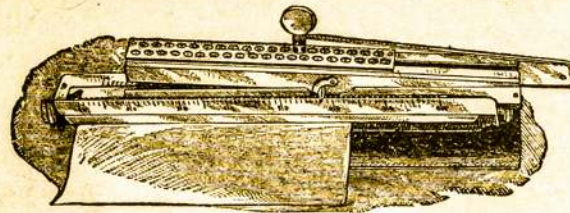
Main str. Edwardsville, Pa

Balius! Balius!

Draugystės Szv. Juozapo, bus kelia-
mas 17 dieną Lapkriczio (November)
1903 m. Prsidės 7-tą val. vakare
ant salės ARMORY, Pittston, Pa.
Muzika bus kuonopuikiausia. Už-
kvieciame vis is lietuvius ir lietu-
vaites ne tik vietinius, bet ir isz visos
apielinkės pasilinksinti.

TIKIETAS 25 c.

Komiteta.

**ZIUREK! SZYTAI KA JUS
JESZKOTE!****The Coffman Pocket Typewriter**

PREKE, \$5.00

The Coffman Pocket Typewriter yra naujo iszradimo raszoma maszina, kuria galima nesziotis kiseniuje ir ji yra geresne, kaip kitos maszinos uz ta paczia preke. Su ta maszina gali kiekvienas vyras, moteris ar vaikas raszyti be jokio mokslo. Ji raszo dydeles ir mazas literas ir visokius zenklus ir iszviso joje yra 78 literos ir zenklai. Maszina yra puikiai padaryta isz nikelio ir gali tvirti ant keles deszimtu metų. Sziamė amziuje visi raszo su maszinomis, kurie gali nusipirkti. Szyta maszina yra teip gera kaip ir uz \$100.00, but mes ja parduodame uz \$5.00 ir uz tai kiekvienas gali ja nusipirkti.

Su szyta maszina galima teip gerai raszyti kaip ir su visabrangiausia maszina. Su ja galima dangiaus ka daryti ka su brangesnemis maszinomis negalima padaryti, nes su ja galima raszyti ant bili kokio lygio daliko, kaip tai ant stalo, i knygas, ant skriniau arba box, ant stiklo, ant gelzio, ant lentos, ant drabuziu irt. Ir su lenkus galima nesziotis kiseniuje.

Prisiuntimas maszinos per express arba per registravota paczta kasztuoja 25 centai, bet prisiuntimo kasztus reikia isz kalno prisiusti.

Jeigu kas nenori siusti visu piningu isz kalno, tai gali pirma prisiusti \$1.00 ir kitus gali uzsimoketi ant express office, bet tokiu budu daugiaus kasztuos, nes express kompanija reikalauš uz prisiuntima mums piningu.

BURTININKU MASZINELE

Szytas yra stebuklingas iszradimas. Preke, 50 centu

Szyta stebukinga maszinele atsako visokius uzklusimus teip veikei kaip uzklausi. Ji pasako apie Meile, Prekyste ir nelaimes greitai ir teisingai. Ji yra teip sutaisyta, jog ji pasako jusu ateite ir viska ka nori zinoti jeigu tiktai paklausi. Ji yra sutaisyta and moksliszku principu. I ja gali sneketi kaip i gyva, nes ji atsako ka uzklausi per pritaisyta raga. Judejimas jusu lupu ir balso atnesza stebuklinga atsakyma. Ji yra gera del kiekvieno zmogaus ir ji gali uztekti ant visados. Dabai daug joko gali padaryti su ja ant baliu ir kitokiu susirinkimu. Su ja galima ir piningus uzdirbti, nes gali eiti pasakodamas zmoniu laime ar nelaime. Jeigu nori zinoti savo laime ar nelaime, kurios gal lauki, arba nori iszrasti ar gausi vyra ar motere ir ar kas tave mylia ar ne, tiktai paklausk Burtininko Maszineles ir ji tav tuojaus atsakys. Ta maszinele yra grazei ir tvirtai padaryta isz nikelio ir ji gali uztekti ant viso amziaus.

BURTININKO KNYGELE

Burtininku Knygele parodo kaip reikia iszmesti savo arba kito laime ar nelaime per kortas. Preke, 15 centai.

Szeszta ir Septinta knyga Maizesziaus

Preke, \$1.00

Szeszta ir Septina Knyga Maizesziaus yra vienoje knygoje ir isz viso yra 190 puslapiu. Toje knygoje yra 125 siebuklingi abrozai arba paveikslai.

Lietuvizska Pilna Biblija, - - - - - Preke, \$2.00
Naujas Testamentas, - - - - - Preke, 50 centu

Mes teipgi turime daug kitokiu knygu ir tavoru ir kas prisiuns 10 centu del prisiuntimo kasztu, mes prisiunsime musu dydeli kataloga uz dyka.

Piningus geriausei yra siusti per Money Order isz paczto arba popierinius piningus registravotoje gromatoje. Siuncziant maziaus kaip doleri galima siusti paczto markemis arba stamps po viena centa.

**JUDICIOUS ADVERTISING AGENCY,
Chicago, Ill.****Gyvastis užtikrinta.****Dr. ALBERTAS KAUFMANAS,**

Europiszskas ir Amerikoniszskas specialistas, ir draugas mainierų užtikrina iszgydymą koznos ligos, vyrų pri-
tiszskas ligas, moterių ir vaikų. Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Mask-
olijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezastis ir kaip iszgydyti. Tukstancziai zmonių tapo isz-
gydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszsko peilio. Nereikalaujote siusti piningus visokiems prigavikams, kurie gar-
sinasi gydą visokios ligos, kurie tiktai didelius piningus isztraukia o nesuteikio jokios pagelbos. Atminkite, jog
toki daktarai nematydami ligos, negal joku budu pagydyti. Ofisas: 43 S. Washington, str. Wilkes Barre, Pa.
TELEPHONE 578 M. Bell, 1005 Peoples. Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

JUS
E!

Ar raszai kur gromatas

eigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasi-te su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms daineloms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidziamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorėlio, iszleidziami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.

Brooklyn, N. J.

Lietuviszka-Ruska apteka.

257 Hanover str.

Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekoriszku ta-voru kaip krajevū teip ir uzrubeziniū. Aptiekoje visados randasi daktaras kur duoda roda visokioje ligose be jokos mokesties.

Puikiasias dirbėjas laikrėndziū Isidor Glou.

Parduoda laikrėdžiū sieninius ir kieszėninius vyriszkus ir moteriszkus, ziedos, branaoletas, spilkas ir visokius aukėninius daigtus, telpti uzšėma jū taisymu. Viskas uz pigiasią prekę.

102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Uzlėkau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirszkite vietos.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

Tėmykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, uz pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas St. RINKEVICZIA

73 Grand tr.

BROOKLYN, N. Y.

HOTELIS K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa

Uzlėiko visokios degtinės, vynu, skanaus aluczio, puikiai kvėpianziū Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepiano puikias melodijas, tai tik izeik pas K. Strzelecki.

Prie visu Lietuviu, Moteriu, Vyru, Jaunu ir Senu Amerikoje.

Garsusis profesorius Ed. C. Collins, gydytojas, prietelis beturczii, gelbėtojas serganczių nuo skausmų. kuris jau tukstanczius ypatų nuo mirties iszgelbėjo,

AUKAUJA

kiekvienam sergancziam savo vienatinį, naują ir geriausį gydymosi budą nuo visokių ligų ir savo turtu bei žodziu gvarantuoja

UŽ GREITA IR

PASEKMINGA ISZSIGYDYMA

„KAD PASVEIKTI“.

Tukstancziiai nelaimingųjų aukų, beturczii ir turtingų žmonių isz visų pasaulės krasztų per laiszkių bėga prie profesoriaus Ed. D. Collins, 140 W. 34 St., New Yorke, kad pabandyti jo naujo ir pasekmingiausio gydymo ligų budo.

Dėl persitikrinimo czia paduodam kelis jam raszytus laiszkus:

MINERSVILLE, PA.

Per 20 metų sirgau liga, kurią įvairūs gydytojai gydė, bet nieko negalėjo nuveikti. Jauzdamašis jau arti mirties, kokiū tai budu laikrasztj radau prof. Ed. C. Collins apgarsinimą, apie jo naują gydymo budą. Tuojaus pas jį nutrasziau; po kelių savaičių ma truputį pagerėjo ir sziudieną jau visizškai pasveikau. Profesorius Ed. C. Collins ne tik kà mano nuo ligos iszgydė, bet ir nuo mirties iszgelbėjo. Dieve, jam užmėkite už jo stebuklingą gydymą.

T. SIUFNAROVICZIUS.

CLEAR CREEK, UTAH.

Visizškai mirtiniai buvau sergantis, nes turėjau vidurinę ligą. Kencziiau neapsakomai. Kiek gydytojams ir aptiekoms iszmokėjau pinigų, bet nieks nepagelbėjo. Nė vienam gydytojui jau netikėjau, bet vieną svkį perskaiėziau apgarsinimą apie prof. Ed. C. Collins, New York. Toliau gyvendama jam parasziau. Tuokart pati persitikrinau, kuoml prof. Collins yra, nes po kelių gvaičių jis mane vi-

Prof. Ed. C. Collins,

sizskai iszgydė, Prof. Collins gydymą galiu pavadinti stebuklu.

MARY KACZUR,

SILVER LAKE, MINN.

Su dideliu džiaugsmu praneszu, juog profesoriaus gydiklos mąsveikatą ir jaunystės spēkas jau visizškai sugražino. Turėdama jau per 60 metų, ant sveikatos buvau nupuolus ir krutinė skaudulį turėjau. Ejau pas visokius gydytojus ir nė vienas mą nepagelbėjo. Iszskaitės laikrasztj apie prof. Ed. Collins, nusidrviau pas jį. Profesorius mane nauju budu per du ir puse mėnesio gydė ir szlandien jauicziusi netik sveiku, bet, tarsi, ant 20 metų jaunesniu. Su sziuom profesorii Ed. C. Collins sudėdu padėkavong už pagražinimą mą sveikatos. JUOZAS SVHIEL ir pati.

CHICAGO, ILL.

Neturin tiek žodzių dėl padėkavojimo prof. Ed. C. Collins už jo pasekmingas gyduoles ir rodas. Nuo ilgo laiko turėjau kryžliū skausmą, kad di: bti nepajlegiau. Turėjau daug gydytojų, bet viskas buvo velti. Kožnas gydytojas mano liga vis kitaip vadindavo ir nė vienas neszgydė. Po suvartojimui-gi prof. Ed. C. Collins

gyduoliū, antsyk mą palengvėjo ir szlandien esu sveiku žmogum. Kiekvienam sergancziam pritariu nusiduoti pas prof. Collins. FR. PIETRASZAK.

ATMINKIT! juog prof. Ed. C. Collins tasai naujas gydymo budas yra su nieku nesulyginamas ir tik tie, kurie serga, gerai žino apie stebuklingas gydymo ir iszgydymo gyduoles.

DEL VISU! Žmonių ligos szlandien bašiai prasiplating, o tai vis todėl, kad perka kokias patentuotas gydiklas arba eina pas bent fuzerius gydytojus ir pas tokius pagelbos meldžia. Pertat prof. Ed. C. Collins kiekvieną sergantį pas save kviečia ir praszo atsakyti ant sziū užklašimų:

- Ar gerai girdi?
- Ar eini miekyn?
- Ar turi neuralgiją?
- Ar tavo liežuvis cziystas?
- Ar oda nieži?
- Ar esi visada nuilsiusis?
- Ar turi skaudulį galvoj?
- Ar per daug szirdis musza?
- Ar turi skaudulį ausyse ir kryžiū?
- Ar esi neramybė?
- Ar turi pulsė ligą?
- Ar sergi ant nervų?
- Ar sergi gumbu?
- Ar lengvai gali dusnoti?
- Ar pilva po valgiū skauda?
- Ar turi sanariuose gėlimą?
- Ar turi ant kuno kokius nors papuskus?
- Ar turi serganczią paczią ir vaikus?

Prof. Ed. C. Collins užsiēmimas yra: Kožnam sergancziam rasztj ar asabiszkai duoti rodą ir pagaloną visizškai iszgydyti ir atnaujinti spēkas.

Prietelystė, kantrybė, inteligentiszknimas, sąjaušmai, greitas pristarnavimas, ant galo jo neprasozomas gerumas, yra priezastimi, juog ne dykai prof. Ed. C. Collins visi praminė

GYVASTIES GELBETOJUM.

Raszant pas daktarą, galit raszyt lietuviszkai, ant tokio antraszo:
Prof. ED. C. COLLINS, 140 W. 34 St., NEW YORK.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRACZAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė. Amerikos, kuriame iszdirba geriausė ALŪ PORTERŪ ir ELIŪ.

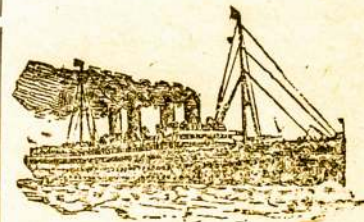
Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neszkauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proczkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnėkai) visados reikalaukite Lietuviszko alaus, viena jog yra geriausias

alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.
Polish-Lithuanian Brewing Co.
DANVILLE, PENN., A.

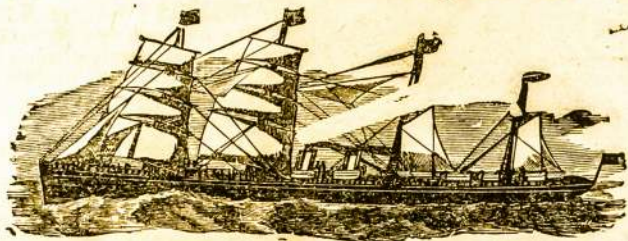
Telefonas 88.

P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Latvakorte ant visokių linijų ir sienzlu pinigų į visas dalls svieto Doviernastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Markolijos valdzia. Izmaznau visokius pinigus ont amerikoniszkių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalktų. Jeigu kurį atkellavusį užlėiktų kastelegarnėje, tegu szanklašt prte mane, o aš jį iszlituosuosi. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bėrte užganėdinti.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

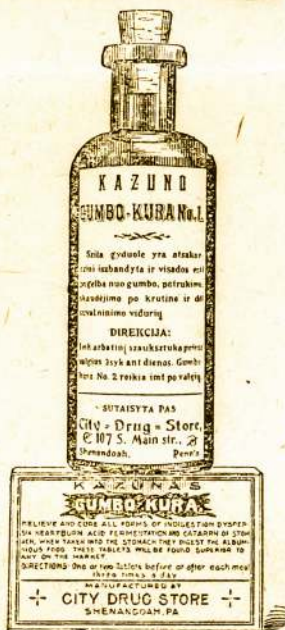

Irieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visy greiciausy laivy uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamie pinig, kuriu jasy prieteliai gauna i 15 dieny. Musy kantoroje galite susizneketi lietuvizkai ir lenkizskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tiketus ant visy gelezinkeliy Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinig, i deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant mety. Procenta tik ta mokam nuo 50 dolery ir vizaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Kaip iszsigydit?

Skaudėjimą
po krutine
Gumbą,
szirdies
plakimą ir
pagerint
norą valgio,
tai reikia vartot
„GUMBO KURA“
Kazuno
„GUMBO KURA“
yra iszbandyta
liekarsta nuo
minety ligy ir

tukstancziaz
zmoniy yra isz-
sigyde mineta
liekarsta. Jei-
gu nesveikuoji
minetoms li-
goms, tai pri-
siusk „Money
Order“ ant
\$1.25,
o bus priusta
per paczta.
Kazuno Trajanka
beveik jau visi
Lietuviai zino,
kasztuoja 25 ir
50 centy.
Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pa-
gal naujansia madą, duoda druta ir
gera materija ir uz pige preke.
Teiposgi senus ant naujperdirba.
Visi pas savo Tautietj.

Didele krautuve
IR KARZIAMA.
Kas nori gero tavyco gauti ir ska-
naus gerymo ragauti, tegul atsilanko
pas **Joną Żukaucką**
Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

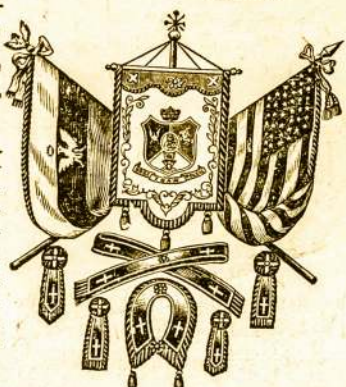
Mano Dirbtuwe tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAS

ant Kosciuszkos Paro-
dos uz rupestinga, tei-
singa ir artistizska isz-
dirbima.

**KARUNY, SZARPU,
KUKARDU, ROZETU,
BERLU, MARSZAL-
KINIY LAZDU ir tt.**

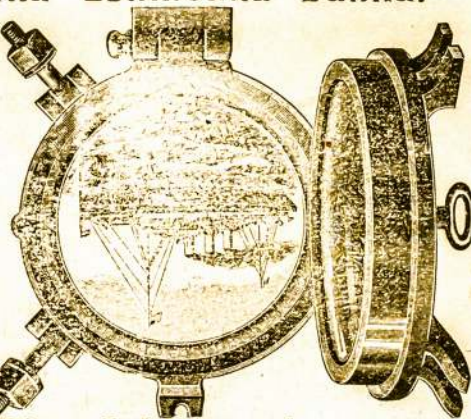
Turi uz garbe apreikszi guo-
dotiniems Kunjgams ir guodotin.
Draugystems, kad asz dirbu wi-
sus augszcziaus paminetus daig-
tus Pigiausei, Teisingiausei
ir Geriausei, nes per 30 mety
uzsiimdama iszdirbimais igijau
geriause praktika ir del to galiu
viska padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.

Su gucdone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes
sz Amerikos i Europa.
ant geriausy Laivy,
Hamburg, Rotterdam
Bremen, Antwerp Havre
Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tiketus vi-
sais gelzkeliais i visu
miestus visam sviete.
Siunczia pinig, i vi-
sas svieto dalis greitai ir
uz pigiausia preke. Per-
ka, parduoda ir iszmaino
visokius pinig, pagal
dienes kursa.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKET LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedeldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100 1/2 E. Main str. Plymouth, Pa. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause del Lietuviy Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardudam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELZKELIU i visas
dalis svieto, ir ant visokiy liniju. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinig, greitai ir pigei.
Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ar iszmainom. Visame dudam prietelizska roda.
Musy Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**